

Levililər

Kitabı

Giriş

«Levililər» Kitabı İsraililərin hələ də Sina dağında qalmasını təsvir edir. Bu kitab qədim İsrailin ibadət və dini mərasimlərindən bəhs edir.

Burada həmçinin bu ibadət üçün məs'uliyət daşıyan Levi tayfasından olan Harun və onun oğullarının kahinlik vəzifəsinə tə'yin olunmasından danışılır.

Allahın müqəddəsliyi və insanların Onunla daima ünsiyyətdə olmaq üçün ibadət etməsinin yolları kitabın əsas mövzudur. İsa Məsihin ikinci böyük əmr adlandırdığı məşhur sözləri: «Qonşunu özün kimi sev» bu kitabdandır (19:18).

Kitabın məzmunu:

Təqdim və qurbanlar haqqında qanunlar 1:1-7:38

Harunun və onun oğullarının kahinliyə tə'yin olunması 8:1-10:20

Paklıq və murdarlıq haqqında qanunlar 11:1-15:33

Kəffarə günü 16:1-34

Təqdis olunma və ibadət haqqında qanunlar 17:1-27:34

Yandırma qurbanı

1 Rəbb Musanı Hüzur çadırından çağıraraq belə dedi: ² «İsrail övladlarına bəyan et və de: “Sizdən bir nəfər öz heyvanlarından Rəbbə qurban gətirəndə qoy qurbanlığı mal-qara yaxud qoyun-keçi olsun.

³ Əgər qurbanı bir baş mal-qaradan ibarət yandırma qurbanıdırsa, bu qüsursuz erkək heyvan olsun. Bu qurbanın Rəbbin hüzurunda məqbul olması üçün onu gətirən adam onu Hüzur çadırının girişinə gətirsin. ⁴ O adam əlini yandırma qurbanının başına qoysun ki, qurban kəffarə kimi qəbul olunsun. ⁵ O, buğanı Rəbbin önündə kəssin. Harun nəslindən olan kahinlər qanı təqdim edərək Hüzur çadırının girişi yanındakı qurbangahın hər tərəfinə səpsinlər. ⁶ Sonra o adam yandırma qurbanının dərisini soyub qurbanı tikə-tikə doğrasın. ⁷ Kahin Harunun övladları qurbangahda od qalayıb üstünə odun qoysunlar. ⁸ Harun nəslindən olan kahinlər bu

tikələrlə buğanın başını və piyini qurbangahın odunları ilə qalanan od üstünə düzsünlər.

⁹ Qurbanın içalatı və budlarını isə o adam su ilə yusun. Kahin bunların hamısını qurbangahda tüstüləyib yandırсын. Bu, yandırma qurbanı, Rəbbin xoşuna gələn ətirli təqdimdir.

¹⁰ Əgər kiminsə yandırma qurbanı qoyun-keçidən ibarətdirsə, qoy bu qüsursuz erkək heyvan olsun. ¹¹ Onu qurbangahın şimal tərəfində, Rəbbin önündə kəssin; Harun nəslindən olan kahinlər isə heyvanın qanını qurbangahın hər tərəfinə səpsinlər. ¹² Sonra o adam heyvanın başı və piyi ilə birlikdə tikə-tikə doğrasın; xidmət edən kahin də qurbanı qurbangahın odunları ilə qalanan od üstünə düzsün. ¹³ İçalatı və budları isə o adam su ilə yusun. Kahin bunların hamısını təqdim edib qurbangahda tüstüləyib yandırсын. Bu, yandırma qurbanı, Rəbbin xoşuna gələn ətirli təqdimdir.

¹⁴ Əgər kiminsə Rəbbə yandırma qurbanı quşdan ibarətdirsə, qoy qumru quşlarından yaxud göyərçinlərdən qurban gətirsin.

¹⁵ Kahin onu qurbangaha gətirsin, boynunu üzüb başını qurbangahda tüstüləyib yandırсын; qanı isə qurbangahın yan tərəfindən axıdılсын.

¹⁶ Kahin quşun çinədanını lələkləri ilə çıxarıb qurbangahın şərq tərəfinə, küllüyə atsın.

¹⁷ Sonra o, qanadlarını tutaraq quşu yırtсын, amma iki yerə bölməsin. Bundan sonra kahin quşu qurbangahda odunla qalanan od üstündə tüstüləyib yandırсын. Bu, yandırma qurbanı, Rəbbin xoşuna gələn ətirli təqdimdir.

Taxıl təqdimi

2 ¹ Kimsə Rəbbə taxıl təqdimi gətirərsə, təqdimi narın un olsun, üstünə də zeytun yağı töküüb kündür¹ qoysun. ² Onu Harun nəslindən olan kahinlərə gətirsin. Sonra isə kahin bir ovuc unla yağ və kündürün hamısını götürərək qurbangahda xatirə təqdimi kimi tüstüləyib yandırсын. Bu, Rəbbin xoşuna gələn ətirli təqdimdir. ³ Taxıl təqdiminin qalan hissəsi isə Harunla övladlarına məxsus olsun. Bu hissə Rəbb üçün olunan təqdimlərdən ən müqəddəsidir.

⁴ Təndirdə bişirilmiş taxıl təqdimi gətirəndə zeytun yağı ilə narın undan yoğrulmuş

¹ **2:1 Kündür** – saqqız ağacının qabığından hazırlanan xoşiyli sarımtıl maddə.

mayasız kökələr və üstünə zeytun yağı sürtülmüş mayasız qoğallar təqdim et.

⁵ Əgər təqdimin sacda bişmiş taxıl təqdimdirsə, onu narın undan, zeytun yağı ilə yoğrulmuş mayasız kökə kimi bişir. ⁶ Onu ov və üstünə zeytun yağı tök. Bu, taxıl təqdimidir.

⁷ Əgər təqdimin tavada bişən taxıl təqdimdirsə, onu narın undan zeytun yağı ilə hazırla.

⁸ Bu üsullarla hazırlanan taxıl təqdimini Rəbbin yanına gətir və kahinə təqdim et. O da təqdimini qurbangaha aparsın. ⁹ Kahin bu təqdimdən xatirə təqdimi kimi pay götürərək qurbangahda tüstülədir yandırın. Bu, Rəbbin xoşuna gələn ətirli təqdimdir. ¹⁰ Taxıl təqdiminin qalan hissəsi isə Harunla övladlarına məxsus olsun. Bu hissə Rəbbə olunan təqdimlərdən ən müqəddəsidir.

¹¹ Rəbbə gətirilən heç bir taxıl təqdimi mayalı xəmirdən hazırlanmasın. Tərkibində ya maya yaxud bal olan təqdim Rəbb üçün gətirilib tüstülədir yandırılmasın. ¹² Bunları ilk məhsul təqdimləri kimi Rəbbin yanına gətirin. Amma xoşa gələn ətir kimi qurbangahda təqdim olunmasın. ¹³ Taxıl təqdimlərinin hər birini duzla, onlardan Allahınla əhdinin duzunu əsirgəmə. Bütün təqdimlərini duzla.

¹⁴ Əgər sən Rəbbə nübarından taxıl təqdimini gətirsən, onda təzə taxılı odda qovurub yarmasını təqdim et. ¹⁵ Onun üstünə zeytun yağı və kündür qoy. Bu, taxıl təqdimidir. ¹⁶ Kahin bir az yarma və zeytun yağı götürərək bütün kündürlə xatirə təqdimi kimi tüstülədir yandırın. Bu, Rəbbə təqdimdir.

Ünsiyyət qurbanı

3 ¹ Əgər kimsə ünsiyyət qurbanı gətirsə və qurbanlıq heyvan mal-qaradandırsa, qoy o, Rəbbin hüzuruna qüsursuz erkək və ya dişi heyvan gətirsin. ² Qoy adam əlini qurbanlığın başına qoyub Hüzur çadırının girişində kəssin və Harun nəslindən olan kahinlər qanı qurbangahın hər tərəfinə səpsinlər. ³ Qoy o adam ünsiyyət qurbanından bunları Rəbbə olunan təqdim kimi gətirsin: içalatı örtən piyi və üstündəki piyi, ⁴ belindəki hər iki böyrəyi, üstündəki piyi və qaraciyərin quyruğa bənzər hissəsini – bunları böyrəkləri ilə birgə çıxartsın. ⁵ Bunları Harun övladları

qurbangahda odunlarla qalanan od üstündəki yandırma qurbanı ilə tüstülədir yandırınlar. Bu, qurban Rəbbin xoşuna gələn ətirli təqdimdir.

⁶ Əgər Rəbbə təqdim olunan ünsiyyət qurbanı qoyun-keçidədirsə, qoy o qüsursuz erkək və yaxud dişi heyvan gətirsin. ⁷ Əgər gətirdiyi qurban bir qoyundursa, qoy onu Rəbbin önündə belə təqdim etsin: ⁸ Əlini qurbanın başına qoyub onu Hüzur çadırının qabağında kəssin, Harun övladları qanı qurbangahın hər tərəfinə səpsinlər. ⁹ Qoy o adam ünsiyyət qurbanından bunları Rəbbə təqdim kimi gətirsin: onurğayadək kəsdiyi quyruğunu, içalatı örtən piyi və üstündəki bütün piyi ¹⁰ belindəki hər iki böyrəyini üstündəki piyi və qaraciyərin quyruğa bənzər hissəsini – bunları böyrəkləri ilə birgə çıxartsın. ¹¹ Bunları kahin qurbangahda tüstülədir yandırın. Bu, Rəbbə təqdim olunan paydır.

¹² Əgər adamın qurbanlığı bir keçidirsə, qoy onu Rəbbin önündə belə təqdim etsin: ¹³ əlini heyvanın başına qoyub onu Hüzur çadırının qabağında kəssin. Harun övladları qanını qurbangahın hər tərəfinə səpsinlər. ¹⁴ Qoy o adam ondan bunları Rəbbə təqdim etdiyi qurban kimi gətirsin: içalatı örtən piyi və üstündəki bütün piyi, ¹⁵ belindəki hər iki böyrəyini və üstündəki piyi, qaraciyərin quyruğa bənzər hissəsini – bunları böyrəkləri ilə birgə çıxartsın. ¹⁶ Kahin bunları qurbangah üstündə tüstülədir yandırın. Bu, xoşa gələn ətir təqdimindən olan paydır.

Bütün piy Rəbbə məxsusdur. ¹⁷ Bu bütün yaşadığımız yerlərdə nəsil-dən-nəslə sizin üçün əbədi qayda olsun: nə piy, nə də qan yeməyin”».

Günah qurbanı

4 ¹ Rəbb Musaya dedi: ² «İsrail övladlarına belə de: “Bu qanunlar əmrlərimin birinə zidd olan bir şey edib bilmədən günah işlədən hər kəsə aiddir.

³ Əgər məsh edilmiş baş kahin günah işlədib xalqı da borclu etsə, o günaha görə Rəbbə günah qurbanı olaraq qüsursuz bir buğa təqdim etsin. ⁴ Buğanı Hüzur çadırının girişinə, Rəbbin hüzuruna gətirsin və əllərini heyvanın başına qoyub onu Rəbbin hüzurunda kəssin. ⁵ Sonra məsh edilmiş kahin buğanın qanından götürüb Hüzur çadırına

gətirsin. ⁶ Kahin barmağını qana batıraraq Rəbbin hüzurunda Müqəddəs yerin pərdəsi qabağında yeddi dəfə çiləsin. ⁷ Sonra kahin Hüzur çadırında, Rəbbin önündə olan ətirli buxur qurbangahının buynuzlarına o qandan çəksin, buğanın qanının qalan hissəsini isə Hüzur çadırının girişindəki yandırma qurbanları üçün qurulan qurbangahın altlığına töksün. ⁸ Qoy sonra kahin günah qurbanı olan buğanın piyini bütövlükdə götürsün. İçalatı örtən piyi və üstündəki bütün piyi, ⁹ belindəki hər iki böyrəyi və üstündəki piyi, qaraciyərin quyruğa bənzər hissəsini – bunları böyrəkləri ilə birgə çıxartsın. ¹⁰ Bunların hamısı ünsiyyət qurbanı olan mal-qaradan götürüldüyü kimi götürülsün və həmin kahin onları yandırma qurbanları üçün qurulan qurbangahda tüstülədir yandırın. ¹¹ Buğanın dərisini, başından budlarına qədər bütün ətinə – içalatını, bağırsaqlarını, ¹² hər qalan hissəsini düşərgədən kənara çıxarıb kül tökülən pak bir yerə atsın və orada odunla yandırın.

¹³ Əgər bütün İsrail icması səhvən günah işlətsə və bu onların nəzərindən qaçarsa və Rəbbin əmrlərinə zidd olan bir şey edib təqsirkar olsalar, ¹⁴ işlədikləri günah aşkara çıxanda icma günah qurbanı olaraq bir buğa götürüb Hüzur çadırının qabağına gətirsin.

¹⁵ İcmanın ağsaqqalları Rəbbin hüzurunda əllərini buğanın başına qoyub onu kəssinlər.

¹⁶ Sonra məsh edilmiş kahin buğanın qanından götürüb Hüzur çadırına gətirsin.

¹⁷ Kahin barmağını qana batıraraq Rəbbin hüzurunda pərdənin qabağına yeddi dəfə çiləsin. ¹⁸ Sonra kahin Hüzur çadırında Rəbbin önündəki qurbangahın buynuzlarına o qanı çəksin və buğanın qanının qalan hissəsini isə Hüzur çadırının girişindəki yandırma qurbanları üçün qurulan qurbangahın altlığına töksün. ¹⁹ Sonra o heyvanın bütün piyini götürərək qurbangahda tüstülədir yandırın;

²⁰ günah qurbanı olan buğaya nə cür etsə, bu buğaya də eyni cür etsin. Bununla kahin xalq üçün kəffarə etsin ki, xalq bağışlansın.

²¹ Sonra kahin buğanı düşərgədən kənara çıxarıb əvvəlki buğanı yandıran kimi yandırın. Bu, icma üçün verilən günah qurbanıdır.

²² Başçılardan biri günah işlədəndə səhvən Allahı Rəbbin bütün əmrlərinə zidd olan bir

şey edib təqsirkar olsa, ²³ işlətdiyi günah özünə aşkar olanda qoy qurban olaraq qüsursuz təkə gətirsin; ²⁴ əlini təkənin başına qoyub onu Rəbbin hüzurunda – yandırma qurbanları kəsilən yerdə onu kəssin. Bu, günah qurbanıdır. ²⁵ Sonra kahin barmağı ilə günah qurbanının qanından bir az götürüb yandırma qurbanları üçün qurulan qurbangahın buynuzlarına çəksin. Qanın qalan hissəsini isə həmin qurbangahın altlığına töksün. ²⁶ Sonra o heyvanın bütün piyini ünsiyyət qurbanının piyi kimi qurbangahda tüstülədir yandırın. Bununla kahin o adam üçün günahını kəffarə etsin ki, o bağışlansın.

²⁷ Əgər xalqdan bir nəfər Rəbbin əmrlərinə zidd olan bir şey etməklə səhvən günah işlədib bu günahda təqsirkar olsa, ²⁸ işlətdiyi günah özünə aşkar olanda qoy o günahına görə özü üçün qurban – qüsursuz dişi keçi gətirsin, ²⁹ və əlini günah qurbanının başına qoyub bu qurbanı yandırma qurbanları kəsilən yerdə kəssin. ³⁰ Sonra kahin barmağı ilə qurbanın qanından bir az götürüb yandırma qurbanları üçün qurulan qurbangahın buynuzlarına çəksin; qanın qalan hissəsini isə qurbangahın altlığına töksün. ³¹ Sonra heyvanın bütün piyini ünsiyyət qurbanının piyi çıxardığı kimi çıxarıb onu Rəbbin xoşuna gələn ətirli təqdim kimi qurbangahda tüstülədir yandırın. Bununla kahin o adam üçün kəffarə etsin ki, o bağışlansın.

³² Əgər adam günah qurbanı olaraq qoyun gətirsə, qoy o qüsursuz dişi heyvan gətirsin ³³ və əlini günah qurbanının başına qoysun və onu yandırma qurbanları kəsilən yerdə kəssin. ³⁴ Sonra kahin öz barmağı ilə günah qurbanının qanından bir az götürüb yandırma qurbanları üçün qurulan qurbangahın buynuzlarına çəksin; qanın qalan hissəsini isə qurbangahın altlığına töksün. ³⁵ Sonra o adam heyvanın bütün piyini ünsiyyət qurbanı olan qoyunun piyi kimi çıxarsın və kahin onu Rəbbə təqdim edərək qurbangahda tüstülədir yandırın. Bununla kahin o adam üçün işlətdiyi günahı kəffarə etsin ki, o bağışlansın.

5 ¹ Günahın işləndiyini görərək yaxud bilərək şahidi olan adam and içdiriləndə bu haqda şəhadət etməsə, cəzasını çəkər.

² Bilmədən hər hansı murdar bir əşyaya, çöl, ev ya da qaynaşan heyvanın leşinə toxunan hər kəs murdar və təqsirkar sayılır. ³ Bilmədən insan cismindən ifraz olunan onu murdarlayan

şeyə toxunan adam onu dərk edəndə təqsirkar sayılır. ⁴ Düşünmədən və bilmədən hər hansı bir ehtiyatsız andla pislik yaxud yaxşılıq etmək üçün and içən hər kəs bunu biləndə təqsirkar sayılır. ⁵ Bu adam bunlardan birinə görə təqsirini biləndə qoy günahını e'tiraf etsin ⁶ və o günaha görə Rəbbin qarşısında təqsirini yumaq üçün sürüdən dişi qoyun ya da dişi keçi götürüb günah qurbanı olaraq gətirsin. Bununla kahin o adam üçün günahını kəffarə etsin.

⁷ Lakin əgər o adamın qoyun-keçi qurbanı kəsməyə gücü çatmırsa, günahına görə təqsirini yumaq üçün Rəbbə iki qumru quşu yaxud da iki göyərçin – biri günah qurbanı, digərini yandırma qurbanı olaraq gətirsin ⁸ və kahinə versin. Kahin əvvəl günah qurbanı olan quşu təqdim etsin: başını bədəndən ayırmadan boynunu üzsün ⁹ və günah qurbanının qanından qurbangahın bir tərəfinə çiləsin, qanın digər hissəsini isə qurbangahın altlığına töksün. Bu, günah qurbanıdır.

¹⁰ İkinci quş da qayda-qanuna uyğun olaraq yandırma qurbanı kimi təqdim olunsun. Bununla kahin o adam üçün işlətdiyi günahı kəffarə etsin ki, o bağışlansın.

¹¹ Əgər o adamın hətta iki qumru quşuna və yaxud iki göyərçinə gücü çatmırsa, qoy işlətdiyi günah üçün narın undan efanın onda birini günah qurbanı kimi təqdim etsin. Lakin qoy onun üstünə nə zeytun yağı, nə də kündür qoymasın, çünki bu günah qurbanıdır. ¹² Qoy bu adam onu kahinin yanına gətirsin. Kahin ondan xatirə təqdimi kimi bir ovuc götürüb Rəbbə təqdim edərək qurbangahda tüstülətsin. Bu, günah qurbanıdır. ¹³ Bununla kahin o adam üçün işlətdiyi hər hansı bir günahı kəffarə etsin ki, o adam bağışlansın. Qalan hissə taxıl təqdimi kimi kahinə məxsus olsun»».

Təqsir qurbanı

¹⁴ Rəbb Musaya dedi: ¹⁵ «Rəbbin müqəddəs şeylərinə e'tinasız yanaşib səhvən günah edən hər kəs təqsir qurbanı olaraq sürüdən qüsursuz bir qoç gətirsin. Bu təqsir qurbanı Müqəddəs yerdəki şəkələ münasib gümüş şəkellə qiymətləndirilməlidir. ¹⁶ Müqəddəs şeylərə vurduğu ziyanı da qoy o adam ödəsin və üstünə beşdə birini əlavə edərək kahinə versin; kahin onun üçün təqsir qurbanı olan qoçla kəffarə etsin ki, o bağışlansın.

¹⁷ Əgər bir nəfər Rəbbin bütün əmrlərinə zidd olan bir iş görüb günah işlədərsə və bunu bilmədən edərsə, təqsirkar sayılıb cəzasını çəkməlidir. ¹⁸ Qoy o, kahinin yanına təqsir qurbanı olaraq sürüdən qüsursuz və dəyərlı bir qoç gətirsin. Bununla kahin onu səhvən törətdiyi günahı kəffarə etsin ki, o bağışlansın. ¹⁹ Bu, təqsir qurbanıdır. Həmin adam Rəbbin qarşısında təqsirkar olmuşdur».

6 ¹ Rəbb Musaya dedi: ² «Günah edib Rəbbə qarşı belə hiylə işlədən: başqa adamdan aldığı girovu yaxud əmanəti xəyanətlə mənimsəyən ya da onu soyan yaxud haqsızlıq edən ³ və yaxud itmiş bir şey tapıb o barədə yalan satan, sonra o adamın günah işlədib etdiyi hər hansı bir şeydən ötrü yalandan and içən hər kəs ⁴ günah etdiyini və təqsirini biləndə qoy soyaraq yaxud haqsızlıqla götürdüyü əşyanı, mənimsədiyi girovu, tapdığı itmiş şeyi ⁵ yaxud ona görə yalandan and içdiyi hər şeyi qaytarsın; əşyanın əsas dəyərinin üstünə beşdə birini də əlavə edib təqsirini bilən gün sahibinə ödəsin. ⁶ Bu adam Rəbbin qarşısında təqsirini yumaq üçün kahinin yanına təqsir qurbanı olaraq sürüdən qüsursuz və dəyərlı bir qoç gətirsin. ⁷ Bununla kahin günah edən adam üçün təqsirinə səbəb olduğu hər şeyi Rəbbin önündə kəffarə etsin ki, o bağışlansın».

Kahinlər üçün tə'limat: yandırma qurbanı

⁸ Rəbb Musaya dedi: ⁹ «Harunla oğullarına əmr verib de: “Yandırma qurbanına aid olan tə'limat budur. Yandırma qurbanı bütün gecə səhərə qədər qurbangahdakı odda qalsın, o od isə qoy sönmədən yansın. ¹⁰ Qoy kahin kətan paltarını, kətan alt geyimini əyninə geyib qurbangahda yandırma qurbanını məhv edən oddan çıxan külü götürüb qurbangahın yanına qoysun. ¹¹ Sonra kahin geyimini çıxarıb başqa paltar geyinsin və külü düşərgədən kənara çıxararaq pak bir yerə töksün. ¹² Qoy od qurbangahda yansın və sönməsin. Hər səhər kahin odunla od qalayıb üstünə yandırma qurbanını düzsün və ünsiyyət qurbanlarının piyini tüstülədirib yandırsın. ¹³ Qoy bu od qurbangahda daima yansın və sönməsin.

Taxıl təqdimi

¹⁴ Taxıl təqdiminə aid olan tə'limat budur. Harun övladları bunu Rəbbin hüsurunda qurbangahın qabağında təqdim etsinlər. ¹⁵ Qoy kahin bir ovuc taxıl təqdimini, narın un ilə zeytun yağını və üstündəki kündürün hamısını götürüb qurbangahda tüstülətsin. Bu, Rəbbin xoşuna gələn ətirli təqdim, xatirə təqdimidir. ¹⁶ Təqdimin qalan hissəsini isə qoy Harunla övladları yesinlər; onu müqəddəs bir yerdə – Hüzur çadırının həyətində mayasız çörək kimi yesinlər. ¹⁷ Bu, taxıldan maya ilə bişirilməsin. Mən onu Öz təqdimlərimdən kahinlərə düşən pay kimi verirəm. O, günah qurbanı və təqsir qurbanı kimi ən müqəddəsdir. ¹⁸ Bu, Rəbbə gətirilən təqdimlərdən onlara verilən əbədi paydır: Harunun hər kişi övladı nəsildən-nəslə bunu yesin; onlara toxunan hər şey müqəddəs sayılır».

Təqdis təqdimi

¹⁹ Rəbb Musaya dedi: ²⁰ «Harunun məsh olunacağı gün Harunla oğullarının Rəbbə edəcəkləri təqdim budur: daimi taxıl təqdimi olaraq narın undan efanın onda birini – yarısı səhər, yarısı isə axşam, ²¹ zeytun yağı ilə qarışdırılmış, sacda bişmiş halda gətirsin və bu taxıl təqdimini parça-parça qırıb təqdim etsin. Bu, Rəbbin xoşuna gələn ətirli təqdimdir. ²² Harun nəsindən yerinə keçən məsh edilmiş kahin onu belə də hazırlasın; bunu Rəbbə əbədi pay olaraq bütünlüklə tüstülədirib yandırın. ²³ Kahinin gətirdiyi hər taxıl təqdimi bütünlüklə yandırılın, o yeyilməməlidir».

Günah qurbanı

²⁴ Rəbb Musaya dedi: ²⁵ «Harunla oğullarına belə de: “Günah qurbanına aid olan tə'limat budur. Günah qurbanı yandırma qurbanı kəsilən yerdə – Rəbbin önündə kəsilsin. Bu qurban ən müqəddəsdir. ²⁶ Günah qurbanını təqdim etdiyi kahin onu müqəddəs bir yerdə – Hüzur çadırının həyətində yesin. ²⁷ Onun ətinə toxunan hər bir şey müqəddəs sayılır; o qurbandan bir damla qan geyimlərə sıçrasa, o geyim müqəddəs bir yerdə yuyulsun. ²⁸ Ətin bişirildiyi saxsı qab sındırılsın; əgər o tunc qabda bişirilibsə, həmin qab təmizlənilib su ilə yaxalansın. ²⁹ Kahin nəsindən hər kişi onu yesin; o, ən müqəddəsdir. ³⁰ Lakin Müqəddəs yerdə günahı kəffarə etmək üçün qanından

Hüzur çadırına gətirildiyi günah qurbanının hamısı yeyilməməlidir, qoy yandırılın.

Təqsir qurbanı

7 ¹ Təqsir qurbanına aid olan tə'limat budur. O, ən müqəddəsdir. ² Təqsir qurbanı yandırma qurbanları kəsilən yerdə kəsilsin. Kahin onun qanını qurbangahın hər tərəfinə səpsin. ³ Onun bütün piyini təqdim etsin: quyruğunu, içalatı örtən piyi, ⁴ belindəki hər iki böyrəyini və üstündəki piyi, qaraciyərin quyruğa bənzər hissəsini – bunları böyrəkləri ilə birgə çıxartsın. ⁵ Qoy kahin bunu Rəbbə təqdim edərək qurbangahda tüstülədirib yandırın. Bu, təqsir qurbanıdır. ⁶ Ətini kahin nəsindən olan hər kişi yesin; bu ət müqəddəs bir yerdə yeyilsin, çünki o, ən müqəddəsdir.

⁷ Günah qurbanına da, təqsir qurbanına da aid olan tə'limat eynidir: qurbanın əti həmin qurbanla kəffarə edən kahinə məxsus olsun. ⁸ Bir adamın gətirdiyi yandırma qurbanının dərisi də həmin qurbanı təqdim edən kahinə məxsus olsun. ⁹ Təndirdə bişirilmiş hər taxıl təqdimi, tavada, sacda hazırlanan hər bir şey onu götürüb təqdim edən kahinə məxsus olsun. ¹⁰ Zeytun yağı ilə yoğrulmuş yaxud hər quru taxıl təqdimi isə bütün Harun övladları arasında bərabər paylara bölünsün.

Ünsiyyət qurbanı

¹¹ Rəbbə təqdim olunan ünsiyyət qurbanına aid olan tə'limat budur. ¹² Əgər kimsə onu təşəkkür etmək üçün qurban gətirsə, onda o, zeytun yağı ilə yoğrulmuş mayasız kökələr, üstünə zeytun yağı sürtülmüş mayasız qoğallar və zeytun yağı ilə narın undan yoğrulmuş kökələr gətirsin. ¹³ Bundan əlavə, o mayalı çörək kökələrini təşəkkür ifadə edən ünsiyyət qurbanı ilə təqdim olaraq gətirsin. ¹⁴ Bunların hər növündən birini Rəbbə qaldırılan pay kimi təqdim etsin. O, ünsiyyət qurbanının qanını səpən kahinə məxsus olsun. ¹⁵ Təşəkkür ifadə edən ünsiyyət qurbanının əti qurban kəsilən gün yeyilsin. O, səhərə qədər qalmamalıdır.

¹⁶ Əgər kimsə verdiyi əhdə görə yaxud könüllü təqdim olaraq qurban gətirərsə, qurbanın əti kəsildiyi gün yeyilsin, qalan hissəsi isə sabahkı gün yeyilə bilər, ¹⁷ lakin qurbanlıq ətindən qalan üçüncü gün yandırılın. ¹⁸ Əgər ünsiyyət qurbanlarının ətindən üçüncü gün yeyilsə, o qurbanı gətirən

adam qəbul olunmaz və qurban onun xeyrinə sayılmaz, bu ət iyrenc sayılar və onu yeyən adam cəzasını çəker.

¹⁹ Murdar sayılan hər hansı bir şeyə toxunan ət yeyilməməli və yandırılmalıdır. Hər pak adam murdar ətdən başqa hər cür ət yeyə bilər; ²⁰ murdar halda isə Rəbbə kəsilmə ünsiyyət qurbanının ətini yeyən hər kəs xalqı arasından qovulsun. ²¹ Bir nəfər hər hansı murdar əşyaya, insan murdarlığına yaxud murdar bir heyvana yaxud hər hansı iyrenc bir murdarlığa toxunub sonra isə Rəbbin ünsiyyət qurbanının ətindən yeyərsə, xalqı arasından qovulsun».

Xalq üçün qurbanlara aid olan tə'limat

²² Rəbb Musaya dedi: ²³ «İsrail övladlarına belə de: “Nə mal-qara, nə qoyun, nə də keçi piyini yeməyin. ²⁴ Təbii yolla ölən yaxud parçalanıb ölən heyvanın piyini hər bir başqa iş üçün işlədə bilərsiniz, lakin onu qətiyyənlə yemək olmaz. ²⁵ Rəbbə təqdim olunan heyvanın piyindən yeyən hər kəs xalqı arasından qovulsun. ²⁶ Bütün yaşadığımız yerlərdə heç vaxt quşların və heyvanların qanını yeməyin; ²⁷ qan yeyən hər bir kəs xalqı arasından qovulsun».

²⁸ Rəbb Musaya dedi: ²⁹ «İsrail övladlarına belə de: “Rəbbə ünsiyyət qurbanı təqdim edən şəxs onun bir hissəsini Rəbbin hüzuruna qurban gətirsin. ³⁰ Onu öz əli ilə Rəbbə təqdim kimi gətirsin; heyvanın piyi ilə döş ətini gətirib Rəbbin hüzurunda yellətmə təqdimi versin. ³¹ Kahin piyi qurbangahda tüstülədirib yandırın; döş əti isə Harunla övladlarına məxsus olsun. ³² Ünsiyyət qurbanları olan heyvanlarınızın sağ budunu qaldırma təqdimi kimi kahinə verin; ³³ həmin sağ bud ünsiyyət qurbanının qanını və piyini təqdim edən Harun övladlarının payı olsun”. ³⁴ Çünki Mən yellədilən döş ətini və qaldırılan budu İsrail övladlarından, onların ünsiyyət qurbanlarından götürüb kahin Harunla övladlarına İsraililərdən gələn əbədi pay kimi vermişəm. ³⁵ Bu, Rəbbə kahinlik etmək üçün onları təqdim etdiyi gündə Rəbbə verilən təqdimlərdən Harunun və övladlarının payıdır; ³⁶ Harunla övladları məsh olunduğu gün Rəbb əmr etmişdir ki, nəsil-dən-nəslə İsrail övladları bu əbədi payı onlara versinlər».

7:26-27 – Yar. 9:4; Lev. 17:10-14; 19:26; Qanun. 12:16,23-25; 15:23

³⁷ Bu, yandırma qurbanına, taxıl təqdiminə, günah qurbanına, təqsir qurbanına, təqdis təqdiminə və ünsiyyət qurbanına aid olan ³⁸ Rəbbin Sina dağında Musaya əmr etdiyi tə'limatdır. Rəbb bu tə'limatı İsrail övladlarına Sina səhrasında qurbanlarını Ona təqdim etməklə əlaqədar əmr etdiyi gündə vermişdi.

Harunla oğullarının kahinliyə təqdis olunması

(Çix. 29:1-37)

8 ¹ Rəbb Musaya dedi: ² «Harunla oğullarını, geyimlərini, məsh yağını və günah qurbanı kəsmək üçün bir buğa, iki qoç, bir səbət mayasız çörək götür. ³ Sonra bütün icmanı Hüzur çadırının girişinə topla».

⁴ Musa Rəbbin əmrinə əməl etdi. İcma Hüzur çadırının girişinə yığılanda ⁵ Musa onlara dedi: «Rəbbin əmr etdiyi budur».

⁶ Sonra Musa Harunla oğullarını irəli gətirib onları su ilə yuyundurdu. ⁷ Harunun əyninə xirqəsini geyindirib belinə qurşağını bağladı və üstündən cübbəsini geyindirdi. Sonra efodu üstünə qoydu və kəmərinə belinə bağlayıb bərkitdi. ⁸ Efodun üstündən döşlüyünü, döşlüyündə isə Urim və Tummimi yerləşdirdi. ⁹ Onun başına çalmanı, çalmanın qabaq hissəsinə qızıl lövhəciyi olan müqəddəslik tacını qoydu. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu.

¹⁰ Musa məsh yağını götürüb məskəni və içindəki hər şeyi məsh edərək təqdis etdi.

¹¹ Sonra məsh yağını qurbangaha yeddi dəfə çiləyib onunla bütün avadanlığını, ləyənə althığını da təqdis etmək üçün məsh etdi.

¹² Musa bir az məsh yağı götürüb Harunun başına tökərək onu təqdis etmək üçün məsh etdi. ¹³ Sonra Musa Harunun oğullarını irəli gətirdi, onlara xirqə geyindirdi, bellərinə qurşaq bağladı və başlarına papaq qoydu. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu.

¹⁴ Bundan sonra Musa günah qurbanı üçün nəzərdə tutulmuş buğanı gətirdi. Harunla oğulları həmin buğanın başına əllərini qoydular. ¹⁵ Musa buğanı kəsdə, qanını götürüb barmağı ilə qurbangahın buynuzlarının ətrafına çəkərək qurbangahı pak etdi. Sonra qanın qalan hissəsini qurbangahın althığına tökdü və murdarlığını kəffarə etmək üçün onu təqdis etdi. ¹⁶ Musa heyvanın içalatının üstündəki bütün piyi,

qaraciyərin quyruğa bənzər hissəsini, hər iki böyrəklə piyini götürərək qurbangahda tüstülədir yandırdı. ¹⁷ Buğanı – dərisini, ətini və bağırsaqlarını düşərgənin kənarında yandırdı. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu.

¹⁸ Musa yandırma qurbanı üçün nəzərdə tutulmuş qoçu gətirdi. Harunla oğulları əllərini qoçun başına qoydular. ¹⁹ Musa qoçu kəsdi və qanını qurbangahın hər tərəfinə səpdi. ²⁰ Qoçu tikə-tikə doğradı; Musa qoçun başını, tikələrini və piyini tüstülədir yandırdı. ²¹ Sonra içalatını və budlarını su ilə yudu və bütün qoçu qurbangahda tüstülədir yandırdı. Bu, yandırma qurbanı, Rəbbin xoşuna gələn ətirli təqdim idi. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu.

²² Musa o biri qoçu – təqdis qoçunu gətirdi; Harun və oğulları əllərini qoçun başına qoydular. ²³ Musa onu kəsdi; qanından bir az götürüb Harunun sağ qulağının mərcəyinə, sağ əlinin və sağ ayağının baş barmağına çəkdi. ²⁴ Bundan sonra Musa Harunun oğullarını gətirib onların sağ qulaq mərcəklərinə, sağ əllərinin baş barmaqlarına və sağ ayaqlarının baş barmaqlarına qan çəkdi. Musa heyvanın qanını qurbangahın hər tərəfinə səpdi. ²⁵ Sonra piyini, quyruğunu, içalatının üstündəki piyi, qaraciyərinin quyruğa bənzər hissəsini, hər iki böyrəklə piyini və sağ budunu götürdü. ²⁶ Rəbbin önündə olan mayasız çörəklər səbətindən bir mayasız kökə, bir zeytun yağı ilə yoğrulmuş çörək kökəsi və bir qoğal götürüb piylə sağ budun üstünə qoydu. ²⁷ O, hamısını Rəbbin hüzurunda yellətmə təqdimi üçün Harunun və oğullarının əllərinə verdi. ²⁸ Sonra Musa həmin şeyləri onların əllərindən alıb qurbangahda yandırma qurbanı ilə birlikdə tüstülədir yandırdı. Bu, təqdis qurbanı, Rəbbin xoşuna gələn ətirli təqdimdir. ²⁹ Musa döş ətini götürdü və onu Rəbbin hüzurunda yelləderək təqdim etdi. Bu, təqdis qurbanı olan qoçdan Musanın payı idi. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu.

³⁰ Musa məsh yağını və qurbangahdakı qanı götürüb Haruna, onun geyimlərinə, oğullarına və geyimlərinə çilədi. Beləliklə, Harunu və onun geyimlərini, oğullarını və onların geyimlərini təqdis etdi.

³¹ Sonra Musa Harunla oğullarına dedi: «Əti Hüzur çadırının girişində qaynadın və

“Harunla oğulları onu yesin” deyib əmr etdiyimə görə onu orada təqdis təqdimi üçün səbətdəki çörəklə yeyin. ³² Çörəyin və ətin qalan hissələrini yandırın. ³³ Təqdis günləri başa çatana qədər yeddi gün Hüzur çadırının girişindən kənara çıxmayın; çünki vəzifəyə keçmə vaxtınız yeddi gün davam edəcək. ³⁴ Bu gün edilən hər şeyi Rəbb kəffarəniz üçün əmr etdi. ³⁵ Yeddi gün ərzində gecə-gündüz Hüzur çadırının girişində qalın və Rəbbin buyruğuna riayət edin ki, ölməyəsiz. Mənə belə əmr verilib».

³⁶ Harunla oğulları Rəbbin Musa vasitəsilə əmr etdiyi hər şeyə əməl etdilər.

Harun qurban gətirir

9 ¹ Bundan səkkiz gün sonra Musa Harunla oğullarını və İsrail ağsaqqallarını yanına çağıraraq ² Haruna dedi: «Özün üçün günah qurbanı kimi qüsursuz bir erkək dana və yandırma qurbanı kimi qüsursuz bir qoç götür və Rəbbin hüzurunda təqdim et. ³ Sonra İsrail övladlarına de: “Günah qurbanı kimi bir təkə, yandırma qurbanı kimi birillik qüsursuz bir dana və birillik qüsursuz bir toğlu, ⁴ Rəbbin hüzurunda kəsilən ünsiyyət qurbanları kimi bir buğa, bir qoç və zeytun yağı ilə yoğrulmuş taxıl təqdimləri götürün. Çünki bu gün Rəbb sizə görünəcək”».

⁵ Musanın əmr etdiyi hər şey Hüzur çadırının önünə gətirildi. Sonra bütün icma yaxınlaşıb Rəbbin hüzurunda durdu. ⁶ Musa dedi: «Budur, Rəbb necə əmr etmişdir, belə hərəkət edin və Rəbbin izzəti sizə görünəcək». ⁷ Musa Haruna dedi: «Qurbangaha yaxınlaş və özün üçün günah qurbanı ilə yandırma qurbanını gətir. Həm özünün, həm də xalqının günahlarını bunlarla kəffarə et. Xalqın qurbanını da təqdim edərək onların günahını bununla kəffarə et. Rəbb əmr etdiyi kimi olsun».

⁸ Harun qurbangaha yaxınlaşıb özü üçün günah qurbanı olan dananı kəsdi. ⁹ Onun qanını Harunun oğulları atalarına təqdim etdilər. Harun barmağını qana batıraraq qurbangahın buynuzlarına çəkdi; qanın qalan hissəsini isə qurbangahın altlığına tökdü. ¹⁰ Sonra günah qurbanının piyini, böyrəklərini, qaraciyərini, quyruğa bənzər hissəsini qurbangahda tüstülədir yandırdı. Rəbbin

Musaya əmr etdiyi kimi oldu. ¹¹ Qurbanın əti ilə dərisini düşərgənin kənarında yandırdı.

¹² Bundan sonra Harun yandırma qurbanını kəsdi. Onun qanını Harunun oğulları atasına gətirdilər; o da qanı qurbangahın hər tərəfinə səpdi. ¹³ Parça-parça kəsilən qurbanı və başını Haruna gətirdilər; o da onları qurbangahda tüstülədirib yandırdı. ¹⁴ Qurbanın içalatı ilə budlarını yuyaraq qurbangahda yandırma qurbanı ilə birgə tüstülədirib yandırdı.

¹⁵ Bundan sonra Harun xalqın qurbanını təqdim etdi. Xalq üçün günah qurbanı olan təkəni götürüb kəsdi; onu birinci günah qurbanı kimi gətirdi. ¹⁶ Yandırma qurbanı üçün heyvan gətirdi və onu qayda-qanuna uyğun olaraq təqdim etdi. ¹⁷ Sonra Harun taxıl təqdimini gətirdi. Səhər təqdim olunan yandırma qurbanından savayı ovuclarını taxıl təqdimi ilə doldurub qurbangahda tüstülədirək yandırdı.

¹⁸ Harun xalq üçün ünsiyyət qurbanı olan buğanı və qoçu kəsdi. Harunun oğulları onların qanını atasına gətirdilər; o da qanı qurbangahın hər tərəfinə səpdi. ¹⁹ Buğanın və qoçun piyini, quyuğunu, içalatı örtən piyini, böyrəklərini, qaraciyərinin quyruğa bənzər hissəsini götürüb ²⁰ döz ətlərini üstünə qoydular. Harun da bu piyi qurbangahda tüstülədirib yandırdı, ²¹ döz ətlərini isə sağ budları ilə birlikdə Rəbbin önündə yellədirək təqdim etdi. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu.

²² Harun günah qurbanını, yandırma qurbanını və ünsiyyət qurbanını gətirdikdən sonra əllərini xalqa doğru uzadıb onlara xeyir-dua verdi. Sonra o aşağı düşdü.

²³ Musa ilə Harun Hüzur çadırına girdilər. Sonra onlar çıxıb birlikdə xalqa xeyir-dua verdilər. O vaxt Rəbbin izzəti bütün xalqa göründü ²⁴ və Rəbbin hüzurundan od çıxıb qurbangahdakı yandırma qurbanı ilə piyi yandıraraq yox etdi. Bütün xalq bunu görərkən sevindənən qışqırıb üzüstə yerə düşdü.

Nadavla Avihunun məhv olması

10 ¹ Harun oğulları Nadav və Avihu buxurdanlarını götürüb içinə közərmiş kömürlə buxur qoydular və Rəbbin önünə haram od gətirdilər. Belə təqdimi Rəbb əmr etməmişdi. ² Rəbb hüzurundan od göndərüb

onları məhv etdi. Onlar Rəbbin hüzurunda öldülər. ³ Musa Haruna dedi: «Budur, Rəbb belə demişdir: “Mənə yaxınlaşanlar Məni müqəddəs saysınlar; bütün xalq məni izzətləndirsin”». Harun isə susurdu.

⁴ Musa Harunun əmisi Uzzielin oğulları Mişaelə Elsafanı çağıraraq dedi: «Yaxın gəlin və qardaşlarınızın cəsədlərini Müqəddəs yerin önündən düşərgənin kənarına aparıb qoyun». ⁵ Musa bu sözü deyən kimi onlar yaxınlaşdılar və cəsədləri xirqələri əynindəcə düşərgənin kənarına aparıb qoydular. ⁶ Musa Haruna və onun sağ qalan oğulları Eleazar və İtamara dedi: «Siz yas tutaraq saçlarınızı dağıtmayın, geyimlərinizi cırmayın. Yoxsa ölərsiniz və Rəbb bütün icmaya qəzəblənər. Ancaq bütün İsraili soydaşlarınız Rəbbin yandırdığı adamların yasını tutsun. ⁷ Hüzur çadırının girişindən kənara çıxmayın, yoxsa ölərsiniz, çünki Rəbbin məsh yağsı sizin üstünüzdədir». Onlar da Musanın dediyi kimi etdilər.

Kahinlər üçün tə'limat

⁸ Rəbb Haruna dedi: ⁹ «Sən və övladların Hüzur çadırına nə şərab, nə də kefləndirici başqa içki içib girməyin, yoxsa ölərsiniz. Qoy bu, nəsildən-nəslə sizin üçün əbədi qayda olsun. ¹⁰ Müqəddəslə adi şeyləri ayırd edin, həm də pak və murdar şeylər arasında fərq qoyun. ¹¹ Mənim Musa vasitəsilə bəyan etdiyim bütün qaydaları İsrail övladlarına öyrədin».

¹² Musa Haruna və sağ qalan oğulları Eleazarla İtamara dedi: «Rəbbə təqdim olunandan qalan taxıl təqdimini götürün və mayasız çörək bişirib qurbangahın yanında yeyin, çünki bu ən müqəddəsdir. ¹³ Onu müqəddəs bir yerdə yeyin, mənə verilmiş əmrə görə bu, Rəbbə gətirilən təqdimlərindən sənin və övladlarının payına düşür.

¹⁴ Yellədirilən döz ətini və qaldırılan bud ətini isə sən, oğulların və qızların pak bir yerdə yeyin; çünki bunlar İsrail övladlarının ünsiyyət qurbanlarından sənin və övladlarının payı kimi ayrılıb. ¹⁵ Qaldırılan bud əti və yellədirilən döz əti Rəbbin önündə yellətmək üçün piy təqdimi ilə gətirin. Bu, sizin və övladlarınızın əbədi payı olacaq. Rəbb belə əmr etmişdir».

10:10 – Yez. 22:26; 44:23

10:12-13 – Lev. 6:14-18

10:14-15 – Lev. 7:30-34

9:18 – Lev. 3:1-11

9:22 – Say. 6:22-26

¹⁶ Musa günah qurbanı olan təkəni axtardı. O isə yandırılmışdı. Musa Harunun sağ qalan oğullarına – Eleazara və İtamara qəzəblənib dedi: ¹⁷ «Siz nə üçün günah qurbanını müqəddəs sayılan yerdə yemədiniz? Çünki bu qurban ən müqəddəsdir və sizə verilib ki, onunla icmanın günahlarının cəzasını üzərindən götürüb onlar üçün Rəbbin önündə kəffarə edəsiniz. ¹⁸ Təkənin qanı içəri, Müqəddəs yerə gətirilmədi. Mən sizə əmr etdiyim kimi siz onun ətini mütləq Müqəddəs yerdə yeməli idiniz». ¹⁹ Harun Musaya dedi: «Bu gün günah qurbanı və yandırma qurbanı Rəbbin önündə təqdim olunmuşdur. Ancaq başıma belə iş gəldi. Əgər mən bu gün günah qurbanını yemiş olsaydım, o, Rəbbə məqbul olardımı?» ²⁰ Musa bunu eşidib razılaşdı.

Əti yeyilən və yeyilməyən heyvanlar

(*Qanun. 14:3-21*)

11 ¹ Rəbb Musa ilə Haruna belə dedi: ² «İsrail övladlarına belə deyin: «Quruda yaşayan heyvanlardan belələrinin ətini yemək olar. ³ Hər hansı qoşadırnaqlı gövşəyən heyvanın ətini yeyə bilərsiniz. ⁴ Lakin gövşəyən yaxud qoşadırnaqlı heyvanlar içində bunları yeməyin: dəvə, çünki o gövşəsə də, qoşadırnaqlı deyil, buna görə də sizin üçün haramdır; ⁵ qayadovşanı, çünki o gövşəsə də qoşadırnaqlı deyil, buna görə də sizin üçün haramdır; ⁶ dovşan, çünki o gövşəsə də qoşadırnaqlı deyil, buna görə də sizin üçün haramdır; ⁷ donuz, çünki o qoşadırnaqlı olsa da, gövşəmir, buna görə də sizin üçün haramdır. ⁸ Onların nə ətini yeyin, nə də leşinə toxunun, onlar sizin üçün haramdır.

⁹ Sularda, dənizlərdə yaxud çaylarda yaşayan heyvanlardan üzgəcləri və pulcuqları olanların hamısını yeyə bilərsiniz. ¹⁰ Amma sularda, dənizlərdə yaxud çaylarda qaynaşan heyvanlardan üzgəcləri və pulcuqları olmayan hər canlı məxluq sizin üçün iyrənc olsun. ¹¹ Onların ətini yeməyin və leşindən iyrənin; onlar sizin üçün iyrənc olsun. ¹² Sularda üzgəcləri və pulcuqları olmayanların hamısı sizin üçün iyrənc olsun.

¹³ Quşlardan bunları iyrənc olduğuna görə yeməyin: qartal, keçələkərkəs, qaraquş, ¹⁴ çalağan, bütün şahin cinsindən olanlar, ¹⁵ bütün qarğa cinsindən olanlar, ¹⁶ dəvəquşu,

bayquş, qağayı, bütün qırğı cinsindən olanlar, ¹⁷ yapalaq, qarabatdaq, böyük bayquş, ¹⁸ ağ bayquş, qutan, leş kərkəsi, ¹⁹ leylək, bütün vağ cinsindən olanlar, şanapipik, yarasa.

²⁰ Dördəyaqla gəzən, qanadlı qaynaşan heyvanların hamısı da sizin üçün iyrənc olsun. ²¹ Lakin dördəyaqla gəzən, qanadlı qaynaşan heyvanlardan yerdə sıçramaq üçün oynaq ayaqları olanları yeyə bilərsiniz; ²² onlardan bütün çəyirtkə cinsindən olanları, bütün keçəl çəyirtkə cinsindən olanları, bütün sisək cinsindən olanları, bütün şala cırcıraması cinsindən olanları yemək olar. ²³ Bütün digər dördəyaqlı qanadlı qaynaşan heyvanlar isə sizin üçün iyrənc olsun.

²⁴ Bu heyvanlardan siz özünüz murdar ola bilərsiniz. Hər kim onların leşinə toxunursa, axşama qədər murdar sayılın. ²⁵ Onların leşindən bir hissəsini daşıyan hər kəs də geyimlərini yusun; axşama qədər murdar sayılın. ²⁶ Qoşadırnağı olmayan yaxud gövşəməyən hər dırnaqlı heyvan sizin üçün murdar olsun. Onların leşinə toxunan hər kəs murdar sayılın. ²⁷ Pəncələri üstündə yeriən dördəyaqlı hər heyvan sizin üçün murdar olsun; onların leşinə toxunan hər kəs axşama qədər murdar sayılın. ²⁸ Onların leşini daşıyan geyimlərini yusun və axşama qədər murdar sayılın. Bu heyvanlar sizin üçün murdar sayılın.

²⁹ Yerdə qaynaşan heyvanlar arasında sizin üçün murdar olan bunlardır: kor siçan, siçan, hər növ kərtənkələ, ³⁰ gekkon, varan, kərtəncik, kələz, buqələmun. ³¹ Bunlar bütün qaynaşan heyvanlar arasında sizin üçün murdar olsun. Onların leşinə toxunan hər kəs axşamadək murdar sayılın. ³² Onlardan birisinin leşi üstünə düşən hər şey murdar sayılın. Hər taxta, parça, dəri yaxud giş əşya nə cür iş üçün işlənsə, suya salınsın. Axşama qədər murdar sayılın, axşamdan sonra təmiz sayılın. ³³ Onlardan biri gil qabın içinə düşsə, onun içindəki hər şey murdar sayılın və qab qırılsın. ³⁴ Belə bir qabdan su xörəyin içinə tökülsə, o xörək murdarlanır. Bu cür qabın içində hər içki murdarlanır. ³⁵ O heyvanlardan birinin leşi üstünə düşən hər bir şey murdar sayılın. İstər təndir, istərsə də ocaq sökülsün, çünki murdarlanıb; onlar sizin üçün murdar olsun. ³⁶ Ancaq su bulağı yaxud su anbarı pak sayılın. Bu heyvanların leşinə toxunan hər kəs murdar sayılın. ³⁷ Bunlardan birinin leşi

əkin üçün ayrılmış toxumun üstünə düşərsə, o toxum təmiz sayılsın.³⁸ Amma leş suya salınmış toxumun üstünə düşərsə, toxum sizin üçün murdar olsun.

³⁹ Əti sizin üçün yeməli heyvanlardan biri ölərsə, leşinə toxunan adam axşama qədər murdar sayılsın.⁴⁰ O heyvanın leşindən yeyən adam geyimini yusun və axşama qədər murdar sayılsın. Leşini daşıyan adam da geyimləri yusun və axşama qədər murdar sayılsın.

⁴¹ Yer üzündə sürünən hər qaynaşan heyvan sizin üçün iyrənc olsun; onu yeməyin.⁴² İstər qarnı üstündə, istər dörd ayağı ilə sürünən ya da yer üzündəki çoxayaqlı olan qaynaşan heyvanlardan yeməyin, çünki onlar iyrəncdir.⁴³ Qaynaşan heyvanların heç biri ilə özünüzü iyrənc edib murdarlamayın, çünki onlara görə siz murdar olarsınız.

⁴⁴ Allahınız Rəbb Mənəm. Özünüzü təqdis edin və müqəddəs olun, çünki Mən müqəddəsəm; özünüzü yerdə sürünən heç bir qaynaşan heyvanla murdar etməyin.⁴⁵ Çünki Allahınız olmaq üçün sizi Misir torpağından çıxaran Rəbb Mənəm. Müqəddəs olun, çünki Mən müqəddəsəm”».

⁴⁶ Heyvan, quş, sulara üzən hər cür canlı məxluq, yer üzündə qaynaşan hər cür heyvan haqqında tə’limat budur.⁴⁷ Bununla pakla murdar şeylər arasında, yeyilən və yeyilməyən heyvanlar arasında fərq qoyulur.

Zahı qadınlar üçün qaydalar

12 ¹ Rəbb Musaya dedi: ² «İsrail övladlarına belə de: “Hamilə olub oğlan uşağı doğan bir qadın aybaşı, murdarlıq dövründə olduğu kimi yeddi gün murdar sayılsın.³ Səkkizinci gün uşaq sünnət olunsun.⁴ Qadın qanaxmadan paklanmaq üçün daha otuz üç gün gözləsin. Bu paklanma dövrü bitənə qədər qadın heç bir müqəddəs şeyə toxunmamalı və müqəddəs məkana yaxınlaşmamalıdır.

⁵ Əgər bir qadın qız uşağı doğarsa, aybaşı vaxtı kimi iki həftə murdar sayılsın və paklanmaq üçün əlavə olaraq altmış altı gün gözləsin.

⁶ Oğlan yaxud qız uşağı doğub paklanma müddəti bitəndə qadın Hüzur çadırının

girişinə birillik toğlunu yandırma qurbanı kimi və göyərçin yaxud qumru quşunu kahinin yanına günah qurbanı kimi gətirsin.

⁷ Kahin bunları Rəbbin hüzurunda qurban gətirib, zahı qadın üçün kəffarə etsin ki, o qan axmasından pak olsun. Qız ya oğlan doğan zahı qadın üçün tə’limat budur.

⁸ Əgər qadının toğlu gətirməyə gücü çatmırsa, onda birini yandırma qurbanı, o birini isə günah qurbanı olaraq iki qumru quşu yaxud iki göyərçin gətirsin. Bununla kahin həmin zahı üçün kəffarə etsin ki, o pak olsun”».

Cüzam və dəri xəstəlikləri

13 ¹ Rəbb Musaya və Haruna dedi: ² «Bir adamın dərisində şiş yaxud səpki yaxud ləkə əmələ gəlib dəridə cüzam² kimi görünən bir əlaməti olarsa, qoy o adam kahin Harunun yaxud onun nəslindən olan kahinlərin birinin yanına gətirilsin.³ Kahin dəridəki əlamətə baxsın. Əlamət üstündəki tükləri ağardıb dəridən dərin görünərsə, bu, cüzamın bir əlamətidir. Kahin baxıb o adamı murdar e’lan etsin.⁴ Əgər dərisindəki ləkə ağ olub dəridən dərin görünməsə və üstündəki tükləri ağartmasa, kahin azarlıını yeddi gün müddətinə təcrid etsin.⁵ Yeddinci gün kahin yenə də ona baxsın. Əlamət gözündə dərisinə yayılmış deyil, yerində qalıbsa, kahin onu yenə də yeddi gün müddətinə təcrid etsin.⁶ Yeddinci gün kahin yenə də ona baxsın. Əlamət dərisinə yayılmayıb, solubsa, kahin o adamı pak e’lan etsin. Bu azar dəri səpməsidir. Qoy o adam geyimlərini yusun, sonra pak sayılsın.⁷ Lakin kahin ona baxıb pak saydıqdan sonra səpmə dərisinə yayılırsa, o yenə də özünü kahinə göstərsin.⁸ Kahin yenə də ona baxsın, dərisindəki səpmə yayılıbsa, kahin o adamı murdar e’lan etsin. Bu cüzamdır.

⁹ Bir adamın dərisində cüzam əlaməti əmələ gələrsə, qoy o adam kahinin yanına gətirilsin.

¹⁰ Kahin ona baxsın, dəridəki tükləri ağardan xoralı ağ bir şiş varsa,¹¹ bu, kök salmış cüzamdır. Kahin o adamı murdar e’lan etsin, amma təcrid etməsin, çünki o murdardır.

¹² Əgər cüzam dəriyə yayılıb bütün bədəni bürüsə və əlamət onu təpədən dırnağadək tutması kahinə görünərsə,¹³ qoy kahin diqqətlə

11:44-45 – Lev. 19:2; 1Pet. 1:16

12:3 – Yar. 17:12; Luk. 1:59; 2:21

12:8 – Luk. 2:24

² 13:2 Cüzam yaxud iyrənc dəri xəstəliyi.

baxsın. Cüzam, həqiqətən, bütün bədəni örtübsə, kahin azarlını pak e'lan etsin. Ağardığı üçün o adam pak sayılsın.¹⁴ Lakin o adamda xoralanma görünsə o, murdar sayılsın.¹⁵ Kahin o adama baxıb xoralanma görsə, onu murdar e'lan etsin. Xoralanma murdardır, o, cüzamdır.¹⁶ Xoralanma sağalıb ağardığı halda o adam kahinin yanına getsin¹⁷ və kahin ona baxsın; əlamət ağarıbsa, o adamı pak e'lan etsin, çünki o, pakdır.

¹⁸ Bir adamın dərisində çiban əmələ gəlib sağaldıqdan sonra¹⁹ və yerində ağ şiş yaxud qırmızımtıl-ağ parlaq ləkə əmələ gələn halda bu əlamət kahinə göstərilsin.²⁰ Kahin ləkəyə baxsın, üstündəki tükləri ağarıb dəridən dərin görünsə, kahin o adamı murdar e'lan etsin. Bu, çibana başlanan cüzamdır.²¹ Əgər kahin baxıb görsə ki, ləkənin üstündəki ağ tüklər yoxdur və ləkə dəridən dərin deyil, solğundur, bu halda kahin azarlını yeddi gün müddətinə təcrid etsin.²² Əgər dəridəki ləkə yayılırsa, kahin adamı murdar e'lan etsin. Çünki bu, əlamətdir.²³ Əgər əvəzinə ləkə yayılmayıb yerində qalıbsa, bu, çibandan qalan çapıqdır. Kahin o adamı pak e'lan etsin.

²⁴ Bir adamın dərisindəki olan yanıq yerində qırmızımtıl-ağ yaxud ağ parlaq ləkə əmələ gələrsə,²⁵ kahin ləkəyə baxsın, ləkə üstündəki tükləri ağardıb dəridən dərin görünsə, bu yanıqda başlanan cüzamdır. Kahin o adamı murdar e'lan etsin, çünki bu cüzamın əlamətidir.²⁶ Əgər kahin baxıb görsə ki, ləkənin üstündə ağ tüklər yoxdur və ləkə dəridən dərin olmayaraq solğun görünür, bu halda kahin azarlını yeddi gün müddətinə təcrid etsin.²⁷ Yeddinci gün kahin yenə azarlıya baxsın. Əgər ləkə dəriyə yayılıbsa, kahin o adamı murdar e'lan etsin; bu, cüzamın əlamətidir.²⁸ Əgər əvəzinə ləkə dərisinə yayılmayıb, yerində qalıb və solubsa, bu, yanıqdan qalan şişdir; kahin o adamı pak e'lan etsin, çünki bu, yanıqdan qalan izdir.

²⁹ Bir kişinin ya qadının başında ya çənəsində əlamət olanda³⁰ kahin ona baxsın. Əlamət dəridən dərin görünsə və üstündəki tüklər sarı və nazikdirsə, kahin onu murdar e'lan etsin. Bu başda ya da çənədə iyrənc xəstəlik – qoturdur.³¹ Kahin qotur əlamətinə baxsın. Əlamət dəridən dərin görünməyib üstündə qara tüklər olmayan halda kahin qotur adamı yeddi gün müddətinə təcrid etsin.³² Kahin yeddinci gün yenə də əlamətə baxsın,

qoturluq yayılmayıbsa, üstündəki tüklər saralmayıbsa, qoturluq da dəridən dərin görünürsə,³³ qoy o adam qoturluq olan yerdən başqa bütün bədənini qırxsın. Sonra kahin onu yenə də yeddi gün müddətinə təcrid etsin.³⁴ Yeddinci gün kahin yenə də əlamətə baxsın. Əgər qotur dəriyə yayılmayıbsa və dəridən dərin görünməsə, kahin o adamı pak e'lan etsin. Qoy o adam geyimlərini yusun, sonra da pak sayılsın.³⁵ Lakin əgər kahin xəstəni pak saydıqdan sonra qoturluq dəriyə yayılırsa,³⁶ kahin ona təkrarən baxsın. Qoturluq dərisinə yayılıbsa, kahin üstündəki sarı tükün olub-olmamasına baxmasın. O adam murdar sayılsın.³⁷ Lakin qoturluq yerində qalıbsa və üstündə qara tük əmələ gəlirsə, qotur keçir və onda o adam pak sayılsın, kahin onu pak e'lan etsin.

³⁸ Bir kişinin yaxud qadının dərisində ağ parlaq ləkələr olarsa,³⁹ qoy kahin baxsın; dərisində donuq ağ ləkələr varsa, bu başlanan dəmrovdur. O adam pak sayılsın.

⁴⁰ Başının təpəsində saçı tökülmüş kişi dazdır. O pak sayılsın.⁴¹ Əgər alından saçı tökülübsə, o adamın alını açılmışdır və o pak sayılsın.⁴² Lakin daz və yaxud alını açılmış adamın saçı tökülən yerdən qırmızımtıl-ağ ləkə çıxarsa, bu həmin yerdə başlanan cüzamdır.⁴³ Kahin oraya baxsın, saçı tökülmüş yerdəki şiş qırmızımtıl-ağdır və cüzam kimi görünürsə,⁴⁴ o kişi iyrənc xəstəliyə tutulduğu üçün murdar sayılsın. Başındakı əlamətə görə kahin mütləq onu murdar e'lan etsin.

⁴⁵ Belə iyrənc xəstəliyə tutulan adamın geyimləri cırıq, saçı isə dağınıq olmalıdır. O adam ağzını örtüb “Murdaram! Murdaram!” deyər çığırınsın.⁴⁶ Dərisində əlamət olduğu bütün müddət o murdar sayılsın. Murdarlığına görə düşərgədən kənarə tək yaşasın.

Parçadakı iyrənc kif

⁴⁷ Üstündə iyrənc kif əlaməti olan hər cür parça: yun ya da kətan geyim⁴⁸ yaxud hər cür toxunma parça yaxud dəri və hər dəri mə'mulətində haqqında tə'limat budur.⁴⁹ Ya geyimdə, dəridə ya da hər cür parçada, dəridən düzəlmiş hər bir əşyada əmələ gələn əlamət yaşıl-təhər və ya qırmızımtıl olsa, bu, iyrənc kif əlamətidir. Qoy bu kahinə göstərilsin.⁵⁰ Kahin ona baxıb, əşyanı yeddi gün müddətinə təcrid etsin.⁵¹ Yeddinci gün

yenə də ona baxıb görsə ki, geyimə, parçaya, dəriyə yaxud dəridən düzəlmiş mə'mulata əlamət yayılıb, bu əlamət təhlükəli iyrənc kifdir, murdar sayılsın. ⁵² Üstündə əlamət olan yun ya da kətan geyimi yaxud parçanı yaxud dəridən olan əşyanı kahin yandırısın. Bu, iyrənc təhlükəli kifdir, yandırılısın.

⁵³ Amma əgər kahin baxıb görsə ki, geyimə, parçaya yaxud dəridən olan əşyaya əlamət yayılmayıb, ⁵⁴ kahin əmr versin ki, üstündə əlamət olan hər şey yuyulsun. Sonra onu yenə də yeddi gün müddətinə təcrid etsin. ⁵⁵ Əlamət yuyulduqdan sonra kahin yenə də o şeyə baxsın. Əlamət yayılmasına baxmayaraq, görkəmini dəyişməyibsə, o şey murdar sayılsın. Əlamət istər ön, istərsə arxa tərəfindən olsa, o şey yayılmayıbsa, qoy yandırılısın. ⁵⁶ Lakin kahin baxıb görsə ki, əlamət yuyulduqdan sonra rəngi solub, qoy onu geyimdən, dəridən yaxud parçadan qopartsın. ⁵⁷ Əgər bundan sonra əlamət geyimdə, parçada yaxud dəri əşyada yenidən əmələ gəlsə, o əşyanın sahibi onu yandırısın. ⁵⁸ Yuyulduqdan sonra əlamət üstündən yox olan paltar, parça yaxud dəri əşya yenə də yuyulub pak sayılısın.

⁵⁹ Bu, yun və ya kətan geyimdə, hər toxunma parçada və dəridən olan hər əşyada əmələ gələn iyrənc kif əlamətinə əsasən onu pak ya murdar saymaq üçün tə'limatdır».

Cüzam haqqında

14 ¹ Rəbb Musaya dedi: ² «Dərisində cüzam olan adamın paklanması haqqında tə'limat budur. Bu adam kahinin yanına gətirildikdə ³ kahin düşərgədən kənara çıxıb cüzama tutulan xəstəyə baxsın; onun dərisindəki əlamətlər sağalıbsa, ⁴ onda qoy kahin paklanan adam üçün iki pak diri quş, sidr ağacının budağı, al rəngli ip və züfa otu gətirməyi əmr etsin. ⁵ Kahinin buyurduğuna görə quşların biri saxsı qabda axar su üzərində kəsilsin. ⁶ Sonra kahin sağ qalan quşu, sidr ağacının budağını, al rəngli ipi və züfa otunu götürüb, axar suyun üzərində kəsilən quşun qanına batırırsın. ⁷ Sonra qoy cüzamdan paklanan adamın üstünə yeddi dəfə qanı çiləyib onu pak e'lan etsin. Sağ qalan quşu çölə buraxsın. ⁸ Paklanan adam geyimlərini yusun, özünü bütünlüklə qırxsın, su ilə yuyunsun; sonra pak sayılısın və düşərgəyə

girsin. Amma o, yeddi gün ərzində öz çadırından kənarda yaşasın. ⁹ Yeddinci gün o adam saçını, saqqalını, qaşlarını, bədənindəki bütün tüklərini qırxsın, geyimini yusun, bədənini su ilə yusun, sonra pak sayılısın.

¹⁰ Səkkizinci gün o adam qüsursuz iki erkək toğlu, birillik qüsursuz diş toğlu, taxıl təqdimi olaraq bir efanın onda üç hissəsi miqdarında zeytun yağı ilə yoğrulmuş un və bir loq zeytun yağı gətirsin. ¹¹ Paklanma mərasimi ilə məşğul olan kahin paklanan adamı və gətirdiyi təqdimləri Rəbbin hüzuruna – Hüzur çadırının girişinə gətirsin.

¹² Kahin erkək toğluların birini götürüb zeytun yağı ilə təqsir qurbanı kimi təqdim etsin. Onları Rəbbin hüzurunda yelləderək təqdim etsin. ¹³ Toğlunu günah qurbanı və yandırma qurbanı kəsdiyi yerdə – müqəddəs sayılan yerdə kəssin; çünki günah qurbanı kimi təqsir qurbanı da kahinə aiddir. O qurban ən müqəddəsdir. ¹⁴ Sonra kahin təqsir qurbanının qanından bir az götürüb paklanan adamın sağ qulağının mərcəyinə, sağ əlinin və sağ ayağının baş barmağına çəksin. ¹⁵ Kahin bir az zeytun yağı götürüb sol ovcuna töksün və ¹⁶ sağ əlinin bir barmağını sol ovcundakı zeytun yağına batıraraq Rəbbin hüzurunda yeddi dəfə çiləsin. ¹⁷ Ovcunda qalan yağdan kahin paklanan adamın sağ qulaq mərcəyinə, sağ əlinə və sağ ayağının baş barmağına, yə'ni təqsir qurbanının qanından çəkdiyi yerlərə sürtsün. ¹⁸ Kahin ovcundakı yağın qalan hissəsini bu adamın başına çəkib bununla onun üçün Rəbbin önündə kəffarə etsin. ¹⁹ Bundan sonra kahin günah qurbanını kəssin. Bununla paklanan adam üçün murdarlığını kəffarə etsin. Sonra isə yandırma qurbanını kəsib ²⁰ onunla taxıl təqdimini qurbangahda təqdim etsin. Beləcə kahin o adam üçün kəffarə etsin ki, o pak sayılısın.

²¹ Əgər o adam yoxsuldur və bu təqdimlərə gücü çatmırsa, özünün kəffarəsi üçün yellədilən təqsir qurbanı kimi bir erkək toğlu, taxıl təqdimi kimi zeytun yağı ilə yoğrulmuş onda biri narın unla bir loq zeytun yağı, ²² biri günah qurbanı, o biri yandırma qurbanı olaraq iki qumru quşu yaxud iki göyərçin götürsün. Bunlara gücü çatar. ²³ Paklanmasının səkkizinci günü bu adam bunları kahinin yanına, Hüzur çadırının girişinə – Rəbbin hüzuruna gətirsin. ²⁴ Kahin təqsir qurbanı olan toğlunu və bir loq zeytun yağını götürüb

yelləmə təqdimi olaraq Rəbbin hüsurunda yelləsin və²⁵ təqsir qurbanı olan toğlunu kəssin. Sonra kahin təqsir qurbanının qanından bir az götürüb paklanan adamın sağ qulaq mərcəyinə və sağ əli ilə sağ ayağının baş barmaqlarına çəksin.²⁶ Kahin zeytun yağından bir az sol ovcuna töksün²⁷ və sağ əlinin bir barmağı ilə sol ovcundakı yağdan Rəbbin hüsurunda yeddi dəfə çiləsin.²⁸ Ovcundakı yağdan paklanan adamın sağ qulaq mərcəyinə, sağ əlinin və sağ ayağının baş barmağına, yə'ni təqsir qurbanının qanını çəkdiyi yerlərə çəksin.²⁹ Kahin ovcundakı yağın qalan hissəsini bu adamın başına çəksin. Bununla o adam üçün Rəbbin önündə kəffarə etsin.³⁰ Sonra bu adam onlara gücü çatan qumru quşlarından ya göyərçinlərdən birini günah qurbanı,³¹ o birisini isə taxıl təqdimi ilə birgə yandırma qurbanı kimi təqdim etsin. Beləcə kahin paklanan adam üçün Rəbbin önündə kəffarə etsin».³² Bu, dərisində cüzamın əlaməti olub paklanmasına gücü çatmayan adam üçün tə'limatdır.

Evlərdəki iyrənc kif

³³ Rəbb Musaya və Haruna dedi:³⁴ «Sizə mülk olaraq verəcəyim Kən'an torpağına girəndən sonra Mən ölkənizdə olan bir evə iyrənc kif əlaməti göndərsəm,³⁵ qoy ev sahibi gedib kahinə “evimdə kifə bənzər bir şey görünüb” deyərək xəbər versin.³⁶ Kahin kifə baxmazdan əvvəl evi boşaltmağı əmr etsin ki, evdə hər bir əşya murdar sayılmasın, sonra o evə baxmağa getsin.³⁷ Əlamətə baxsın: evin divarlarında yaşıl-təhər yaxud qırmızımtıl, divarın səthindən dərin görünən ləkələr varsa,³⁸ kahin evdən çıxsın və onu bağlayıb yeddi gün müddətinə təcrid etsin.³⁹ Yeddinci gün kahin yenə də gəlib baxsın. Əlamət evin divarına yayılıbsa,⁴⁰ onda əmr etsin ki, kifli daşlar qoparılsın və şəhərdən kənara – murdar yerə atılsın.⁴¹ Sonra evin içinin hər tərəfini qaşayıb təmizləsinlər və qaşığıqları malanı şəhərdən kənara – həmin murdar yerə töksünlər.⁴² Qoparılmış daşların yerinə başqa daşları götürüb qoysunlar, sonra təzə mala götürüb evi malalasinlər.

⁴³ Əgər daşları qopardıqdan və evi qaşayıb malalayandan sonra yenə də evdə kif əlaməti əmələ gəlsə,⁴⁴ kahin gedib baxsın. Əlamət evə yayılıbsa, evdə olan təhlükəli, iyrənc kif budur və o murdar sayılsın.⁴⁵ Belə halda qoy ev sökülsün, onun daşları, taxtaları, bütün

malası şəhərdən kənara – murdar yerə atılsın.⁴⁶ Ev bağlı olduğu vaxt ərzində evə girən hər bir adam axşama qədər murdar sayılsın.⁴⁷ O evdə yeyən yaxud yatan adam geyimlərini yusun.

⁴⁸ Ev malalanandan sonra kahin gəlib evə baxanda görsə ki, əlamət evə yayılmayıb, o, evi pak e'lan etsin, çünki kif keçib gedib.⁴⁹ Evi pak etmək üçün o iki quş, sidr ağacının budağı, al rəngli ip və züfa otunu götürüb⁵⁰ quşların birini saxsı qabda axar su üzərində kəssin.⁵¹ Sonra kahin sidr ağacının budağını, züfanı, al rəngli ipi və sağ qalan quşu götürüb kəsilən quşun qanına və axar suya batırsın, evə yeddi dəfə çiləyərək⁵² quşun qanı, axar su, sağ qalan quş, sidr ağacının budağı, züfa otu və al rəngli iplə o evi pak etsin.⁵³ Qoy kahin sağ qalan quşu şəhərdən kənara – çölə buraxsın. Beləcə o evi kəffarə etsin ki, o pak sayılsın».

⁵⁴ Bu, hər cür cüzam, qotur,⁵⁵ geyimlərdə və evlərdə əmələ gələn iyrənc kif,⁵⁶ şiş, səpki və ləkə,⁵⁷ belə cüzamın nə vaxt murdar, nə vaxt pak sayılması barədə müəyyən edilən tə'limatdır.

Xəstəliyə görə bədən axıntıları

15 ¹ Rəbb Musaya və Haruna dedi:
² «İsrail övladlarına belə deyir: “Bir nəfərin xəstəliyə görə bədən axıntısı olarsa, o murdar sayılsın.³ Xəstəliyə görə bədən axıntısı istər sərbəst axsın, istərsə də qatılaşsın, o şəxs murdar sayılır.⁴ Üstündə yatdığı hər yataq və oturduğu hər şey murdar sayılsın.⁵ Kim onun yatağına toxunarsa, geyimini yusun, su ilə yuyunsun; sonra axşama qədər murdar sayılsın.⁶ Xəstəliyə görə bədən axıntısı olan şəxs üstündə oturduğu əşyanın üstündə oturan hər kəs də geyimlərini yusun, su ilə yuyunsun, sonra axşama qədər murdar sayılsın.⁷ Xəstəliyə görə bədən axıntısı olan şəxsin bədənində toxunan hər kəs də geyimini yusun və özü su ilə yuyunsun, sonra axşama qədər murdar sayılsın.⁸ Xəstəliyə görə bədən axıntısı olan şəxs pak adama tüpürsə, o adam geyimini yusun, su ilə yuyunsun. O, axşama qədər murdar sayılsın.⁹ Xəstəliyə görə bədən axıntısı olan şəxsin mindiyi hər yəhər murdar sayılsın.¹⁰ Onun altında olmuş hər şeyə toxunan hər kəs də geyimlərini yusun, su ilə yuyunsun, sonra axşama qədər murdar sayılsın; belə şey daşıyan hər kəs də geyimini

yusun. ¹¹ Xəstəliyə görə bədən axıntısı olan şəxs əllərini yumamış kimə toxunarsa, o adam geyimlərini yusun və su ilə yuyunsun, sonra axşama qədər murdar sayılsın. ¹² Xəstəliyə görə bədən axıntısı olan şəxsin toxunduğu hər saxsı qab sındırılsın, taxta qab isə su ilə yuyulsun.

¹³ Bu adam öz axıntısı kəsildiyi halda paklanmaq üçün yeddi gün gözləsin, geyimini yusun, bədənini axar su ilə yusun, sonra pak sayılsın. ¹⁴ Səkkizinci gün iki qumru quşu ya iki göyərçin götürüb Rəbbin hüzuruna – Hüzur çadırının girişinə gəlsin və bunları kahinə versin. ¹⁵ Kahin quşların birini günah qurbanı, o birini isə yandırma qurbanı kimi təqdim etsin. Bunlarla kahin o şəxs üçün axıntısına görə Rəbbin önündə kəffarə etsin.

Cinsi axıntı

¹⁶ Toxumu tökülən hər kişi bütün bədənini su ilə yusun, sonra axşama qədər murdar sayılsın. ¹⁷ Üstünə toxum tökülüb bulaşan hər geyim ya da dəri əşya yuyulsun, sonra axşama qədər murdar sayılsın. ¹⁸ Kişi qadınla yaxınlıq edəndə toxumu tökülsə, hər ikisi su ilə yuyunsun. Sonra onlar axşama qədər murdar sayılsın.

Qadınların qanaxması

¹⁹ Aybaşı vaxtı qanaxması olan hər qadın yeddi gün murdar sayılsın, ona toxunan hər kəs isə axşama qədər murdar sayılsın.

²⁰ Aybaşı müddəti qadın nəyin üzərində uzanıb və yaxud otursa, hər şey murdar sayılsın. ²¹ O qadının yatağına toxunan hər kəs öz geyimlərini yusun, su ilə yuyunsun və axşama qədər murdar sayılsın. ²² O qadının oturduğu hər şeyə toxunan hər kəs də geyimlərini yusun, su ilə yuyunsun, sonra axşama qədər murdar sayılsın. ²³ Əgər bir adam o qadının yatağına ya üstündə oturduğu şeyə toxunsa, o adam axşama qədər murdar sayılsın. ²⁴ Əgər kişi qadınla yaxınlıq edən zaman qadın aybaşı görsə və kişi onunla bulaşsa, kişi də yeddi gün murdar sayılsın; kişinin yatdığı hər yataq da murdar sayılsın.

²⁵ Aybaşı vaxtından kənar ya da sonra neçə gün davam edən qanaxması olan qadın, bütün bu axıntı müddəti aybaşı murdarlığı dövründəki kimi murdar sayılsın. ²⁶ Bütün axıntı vaxtı aybaşı murdarlığı vaxtı kimi üstündə yatdığı yataq və oturduğu hər şey murdar sayılsın. ²⁷ Onlara toxunan hər kəs də

murdar sayılsın. Qoy o, geyimini yusun, su ilə yuyunsun və axşama qədər murdar sayılsın.

²⁸ Əgər axıntısı kəsilsə, o qadın yeddi gün gözləsin, sonra pak sayılsın. ²⁹ Səkkizinci gün həmin o qadın iki qumru quşu yaxud iki göyərçin götürüb Hüzur çadırının girişinə, kahinin yanına gətirsin. ³⁰ Kahin quşların birini günah qurbanı, o birisini isə yandırma qurbanı kimi təqdim etsin. Bunlarla kahin bu qadın üçün axıntısının murdarlığını Rəbbin önündə kəffarə etsin.

³¹ Beləcə İsrail övladlarını öz murdarlığından ayırın ki, aralarında olan Mənim məskənim murdarlığı ilə murdar edib ölməsinlər».

³² Bu təlimat xəstəliyə görə bədən axıntısı olan adamlar üçün, toxumu tökülməklə murdarlanan hər kişi üçün, ³³ aybaşı olub murdarlanan hər qadın üçün, axıntı növünə görə olan hər kişi və hər qadın üçün, murdar qadınla yaxınlıq edən hər kişi üçündür.

Kəffarə günü

16 ¹ Harunun iki oğlu Rəbbin hüzuruna yaxınlaşıb öləndən sonra Rəbb Musaya dedi: ² «Qardaşın Haruna söylə ki, istənilən vaxt pərdənin iç tərəfindəki Müqəddəs yerə, sandıq üzərindəki kəffarə qapağının önünə keçməsin ki, özü ölməsin, çünki Mən kəffarə qapağının üzərindəki buludda zahir oluram. ³ Buna görə Harun Müqəddəs yerə yalnız belə girə bilər: günah qurbanı üçün bir buğa və yandırma qurbanı üçün bir qoç götürsün; ⁴ müqəddəs kətan xırqə geysin, əynində kətan alt paltar da olsun, belinə kətan qurşaq bağlasın, başına çalma qoysun. Bunlar müqəddəs geyimlərdir. Qoy Harun əvvəl bədənini su ilə yusun, sonra onları geysin. ⁵ İsrail övladlarının icmasından günah qurbanı iki təkə və yandırma qurbanı üçün bir qoç götürsün.

⁶ Harun özü üçün günah qurbanı olan buğanı təqdim etsin. Bununla həm özü, həm də ailəsi üçün günahını kəffarə etsin. ⁷ Sonra Harun iki təkəni götürüb Rəbbin önündə Hüzur çadırının girişində saxlasın. ⁸ Harun bu təkələrdən birini Rəbb üçün, o birisini Azazel³

^{16:1-2} – İbr. 6:19

^{16:3} – İbr. 9:7

³ **16:8** *Azazel* – xalqın günahını kəffarə etmək üçün çölə qovulan təkə. Kəffarə günü bu təkə xalqın bütün

üçün püşklə seçsin.⁹ Sonra Harun püşklə Rəbbə aid olan təkəni günah qurbanı olaraq təqdim etsin.¹⁰ Püşklə Azazel olmaq üçün seçilən təkəni isə Rəbbin önündə diri saxlasın ki, onu sonra Azazel olaraq çölə göndərib onunla kəffarə etsin.

¹¹ Harun özü ilə ailəsi üçün kəffarə edən günah qurbanını – buğanı kəssin.¹² Rəbbin hüsurundan, qurbangahdan gətirilən közərmiş kömürlə dolmuş bir buxurdan götürüb, iki ovuc dolu narın əzilən xoş ətirli buxurla pərdənin iç tərəfinə keçsin.¹³ Rəbbin hüsurunda buxuru oda qoysun. Beləcə buxur tüstüsü bulud ilə Şəhadət sandığının üzərində olan kəffarə qapağını örtün ki, özü ölməsin.

¹⁴ Buğanın qanından götürüb barmağı ilə qapağın ön tərəfinə – qapağın qarşısına da yeddi dəfə çiləsin.¹⁵ Sonra xalq üçün günah qurbanı olan təkəni kəssin və onun qanını pərdənin iç tərəfinə gətirib qanını buğanın qanı kimi kəffarə qapağının ön tərəfinə və qarşısına çiləsin.¹⁶ Bununla Harun İsrail övladlarının murdarlığına, asiliyinə və bütün günahlarına görə Müqəddəs yer üçün kəffarə etsin; murdar xalqın arasında yerləşdiyinə görə Hüzur çadırı üçün belə etsin.

¹⁷ Müqəddəs yerdə kəffarə etməyə girəndən çıxana qədər Hüzur çadırında da heç kim olmasın. Harun özü, ailəsi və bütün İsrail icması üçün kəffarə edib¹⁸ çıxsın, sonra Rəbbin önündə olan qurbangaha gedib onun üçün kəffarə etsin; buğanın və təkənin qanından götürüb qurbangahın buyuzlarının ətrafına çəksin.¹⁹ Harun qurbangahın üstünə barmağı ilə yeddi dəfə qan çiləsin. Beləcə onu İsrail övladlarının murdarlığından pak edib təqdis edin.

²⁰ Qoy Harun Müqəddəs yeri, Hüzur çadırını, qurbangahı kəffarə edib qurtarandan sonra sağ qalan təkəni gətirsin²¹ və iki əlini o təkənin başına qoyub İsraililərin bütün asiliyindən və günahlarından ötrü qazandığı cəzanın hamısını onun üzərində e'tiraf etsin və təkənin başına ötürsün. Sonra bu iş üçün tə'yin olunan bir adamın vasitəsilə çöldə yola salınsın.²² Təkə onların bütün cəzasını öz üzərində ayaq dəyməmiş torpağa aparsın. O adam təkəni çöldə yola salsın.

²³ Harun Hüzur çadırına girsin və Müqəddəs yerə girən zaman geymiş olduğu kətan geyimi çıxarıb orada qoysun.

²⁴ Müqəddəs bir yerdə bədəninə su ilə yusun və öz geyimini geysin. Oradan çıxıb öz yandırma qurbanını və xalqın yandırma qurbanını təqdim etsin.²⁵ Günah qurbanının piyini də qurbangahda tüstüləyib yandırın.²⁶ Azazel olan təkəni yola salan adam da geyimini və bədəninə su ilə yusun, sonra düşərgəyə girsin.²⁷ Müqəddəs yerdə kəffarə etmək üçün qanı oraya gətirilən günah qurbanı olan buğa ilə təkənin dəri, ət və bağırsaqları düşərgənin kənarına aparılıb yandırılınsın.²⁸ Onları yandıran adam geyimini, bədəninə su ilə yusun, ondan sonra düşərgəyə girsin.

²⁹ Bu sizin üçün əbədi bir qayda olsun. Yeddinci ayın onuncu günündə özünüzü hər şeydən məhrum edib heç bir iş görməyin; həm yerliləriniz, həm də aranızda yaşayan yadellilər belə etsin.³⁰ Çünki o gün sizi paklamaq üçün kəffarə olunsun ki, Rəbbin hüsurunda bütün günahlarınızdan təmizlənəsiniz.³¹ O gün sizin üçün Şənbə gününə bənzər istirahət günüdür. Özünüzü hər şeydən məhrum edin. Bu, əbədi qayda olsun.³² Atasının yerinə kahinlik etmək üçün məsh edilmiş vəzifəli baş kahin belə kəffarə etsin: o, müqəddəs kətan geyimlərini geyib³³ Ən Müqəddəs yer, Hüzur çadırı, qurbangah üçün kəffarə etsin; kahinlər və bütün icma əhli üçün də kəffarə etsin.³⁴ İldə bir dəfə İsrail övladlarının bütün günahlarının kəffarə edilməsi üçün bu, sizə əbədi qayda olsun». Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu.

Həyat verən qandır

17¹ Rəbb Musaya belə dedi:
² «Harunla oğullarına və bütün İsrail övladlarına söylə: “Rəbbin əmri budur:
³ İsraililərdən düşərgədə yaxud onun kənarında mal-qara, qoyun ya da keçi kəsən
⁴ onu Rəbbin məskəninə, Onun önünə qurban kimi təqdim edərək Hüzur çadırının girişinə gətirməyən hər kəs qan tökməkdə müqəssir sayılsın. Belə adam xalqı arasından qovulsun.
⁵ İsrail övladlarına qurbanlarını çöldə kəsmək əvəzinə onları Rəbbin hüsuruna, Hüzur

günahını özündə daşıyıb çölə qovulub yox olurdu və bu xalqın günahının gedib yox olmasının rəmzidir.

16:15-16 – İbr. 9:12

16:23 – Yez. 44:19

16:27 – İbr. 13:11

16:29-34 – Lev. 23:26-32; Say. 29:7-11

çadırının girişinə, kahinin yanına gətirib Rəbbə ünsiyyət qurbanları kəsməyə əmr olunur. ⁶ Kahin belə qurbanın qanını Hüzur çadırı girişinin yanındakı Rəbbin qurbangahına səpsin, piyini isə Rəbbin xoşuna gələn ətirli təqdim kimi tüstülədir yandırın. ⁷ İsrail övladları bir daha Rəbbə xəyanət edib heç vaxt təkə görkəmində bütlərə qurban kəsməsinlər. Bu, nəsil-dənəslə onlar üçün əbədi qayda olsun”.

⁸ Bir də ki onlara de: “İsrail övladlarından yaxud aralarında yaşayan yadellilərdən kim yandırma qurbanını və ya ünsiyyət qurbanını kəsəndə ⁹ Rəbbin hüzuruna təqdim edərək Hüzur çadırının girişinə qurban gətirməyən hər adam xalqı arasından qovulsun.

¹⁰ İsrail övladlarından ya da aralarında yaşayan yadellilərdən bir az da olsa, qan yeyən hər kəsdən Mən üz döndərib xalqı arasından qovacağam, ¹¹ çünki hər məxluqa həyat verən qandır. Mən onu həyatınızın kəffarəsi üçün qurbangahda təqdim olunmağa tə’yin etmişəm; çünki həyat verdiyinə görə kəffarə edən qandır. ¹² Buna görə də Mən İsrail övladlarına demişəm: «Sizdən heç bir kəs, aranızda yaşayan yadelli də qan yeməsin».

¹³ İsrail övladlarından ya da aralarında yaşayan yadellilərdən yeyilə bilən heyvan yaxud quş ovlayan insan onun qanını yerə axıdıb torpaqla örtün. ¹⁴ Çünki hər məxluqa həyat verən onun qanıdır. Buna görə Mən İsrail övladlarına «heç bir məxluqun qanını yeməyin» demişəm. Çünki hər məxluqa həyat verən onun qanıdır. Onu yeyən hər kəs xalqının arasından qovulsun. ¹⁵ Yerli olsun, yadelli olsun, təbii yolla ölən, parçalanıb ölən heyvanı yeyən adam qoy geyimini yusun, su ilə yuyunsun və axşamədək murdar, sonra pak sayılsın. ¹⁶ Əgər belə adam geyimini və bədənini yumasa, cəzasını çəkəcək”».

Qadağan olunmuş cinsi münasibətlər

18 ¹ Rəbb Musaya dedi: ² «İsrail övladlarına belə de: “Allahınız Rəbb Mənəm. ³ Nə əvvəl yaşadığınız Misir torpağının ən’ənələrinə əməl edin, nə də sizi aparacağım Kən’an torpağına girəndən sonra adət-ən’ənələrinə əməl edib uymayın;

17:7 – 2Salm. 11:15

17:10 – Yar. 9:4; Lev. 7:26-27; 19:26; Qanun.

12:16,23-25; 15:23

17:11 – İbr. 9:22

⁴ Mənim hökmlərimə əməl edib qanunlarıma riayət edin, onlara uyğun yaşayın. Allahınız Rəbb Mənəm. ⁵ Qaydalarıma və hökmlərimə sə’ylə əməl edin; belə hərəkət edən adam bunların sayəsində yaşayacaq. Rəbb Mənəm.

⁶ Qoy heç kəs öz yaxın qohumları ilə cinsi münasibətdə olmasın. Rəbb Mənəm. ⁷ Atanın namusuna toxunmamaq üçün öz ananla yaxınlıq etmə. ⁸ Atanın namusuna toxunmamaq üçün onun heç bir arvadı ilə yaxınlıq etmə. ⁹ Atandan yaxud anandan bir olan, səninlə bir evdə yaxud başqa yerdə böyümüş bacınla yaxınlıq etmə. ¹⁰ Öz namusuna toxunmamaq üçün oğlunun yaxud qızının qızı ilə yaxınlıq etmə. ¹¹ Atanın başqa arvadından doğulan qızı ilə yaxınlıq etmə; çünki o sənin atandan bir olan bacın sayılır.

¹² Bibinlə yaxınlıq etmə, çünki o atanın yaxın qohumudur. ¹³ Xalanla yaxınlıq etmə, çünki o ananın yaxın qohumudur. ¹⁴ Əminin namusuna toxunmamaq üçün onun arvadı ilə yaxınlıq etmə, çünki o sənin əmiarvadındır.

¹⁵ Oğlunun arvadı olan gəlinin namusuna toxunmamaq üçün onunla yaxınlıq etmə.

¹⁶ Qardaşının namusuna toxunmamaq üçün qardaşın arvadı ilə yaxınlıq etmə. ¹⁷ Bir qadının həm özü, həm də qızı ilə yaxınlıq etmə. O qadının oğul ya da qız nəvəsi ilə yaxınlıq etmə, çünki bunlar qadının yaxın qohumları olduğu üçün bu, əxlaqsızdır.

¹⁸ Arvadına rəqib etməmək və onun namusuna toxunmamaq üçün sağ olarkən onun bacısını özünə arvad alma.

¹⁹ Aybaşı murdarlığı zamanı qadınla yaxınlıq etmə. ²⁰ Başqasının arvadı ilə yaxınlıq edib özünü murdarlama.

²¹ Övladlarının heç birini Molekə qurban olaraq təqdim etmə. Beləliklə, Allahının adını ləkələmə. Rəbb Mənəm. ²² Kişi qadınla yaxınlıq etdiyi kimi kişi ilə yaxınlıq etməsin,

18:5 – Neh. 9:29; Yez. 18:9; 20:11-13; Luk. 10:28; Rom. 10:5; Qal. 3:12

18:8 – Lev. 20:11; Qanun. 22:30; 27:20; 1Kor. 5:1

18:9 – Lev. 20:17; Qanun. 27:22

18:12-14 – Lev. 20:19-20

18:15 – Lev. 20:12

18:16 – Lev. 20:21

18:17 – Lev. 20:14; Qanun. 27:23

18:19 – Lev. 20:18

18:20 – Lev. 20:10

18:21 – Lev. 20:1-5

18:22 – Lev. 20:13

bu, iyrəncdir. ²³ Nə kişi, nə də qadın heç bir heyvanla cinsi əlaqəyə girib özünü murdarlamasın. Bu, rəzillikdir.

²⁴ Bu şeylərin heç biri ilə özünüzü murdar etməyin, çünki önünüzdən qovacağım millətlər bunların hamısı ilə murdarlanıb, ²⁵ torpaqlarını da murdarlayıblar. Buna görə də Mən o torpağı cəzalandıraraq sakinlərini oradan rədd edirəm. ²⁶ İstər yerli, istər aranızda yaşayan yadelli – hamınız qaydalarım və hökmlərimə riayət edərək iyrənc işlərin heç birinə əməl etməyin. ²⁷ Önünüzdəki ölkənin sakinləri bütün bu iyrənc işləri edərək torpağı murdarlayıblar. ²⁸ Siz isə bu torpağı murdarlayıb ona önünüzdəki milləti rədd edəcəyim kimi sizi də rədd etməyə səbəb olmayın. ²⁹ Buna görə də bu iyrənc işlərin hər hansı birinə əməl edən hər kəs xalqın arasından qovulsun. ³⁰ Beləliklə, önünüzdə edilən iyrənc adətlərinə əməl edib onlarla özünüzü murdar etməmək üçün Mənim buyruğuma riayət edin. Allahınız Rəbb Mənəm”».

Müqəddəslik və ədalət

19 ¹ Rəbb Musaya dedi: ² «Bütün İsrail övladlarının icmasına bəyan edib de: “Müqəddəs olun, çünki Mən Allahınız Rəbb müqəddəsəm.

³ Sizdən hər kəs atasına və anasına hörmət etsin və Mənim Şənbə günlərimə riayət etsin. Allahınız Rəbb Mənəm. ⁴ Bütlərə tərəf dönməyin və özünü tökmə allahlara düzəltməyin. Allahınız Rəbb Mənəm.

⁵ Rəbbə ünsiyyət qurbanları gətirəndə elə gətirin ki qurbanınız qəbul edilsin.

⁶ Qurbanınız kəsilən gün yaxud ertəsi gün yeyilsin, üçüncü günə qalan hissəsi yandırılınsın. ⁷ Əgər ondan üçüncü gün yeyilsə, o qurban qəbul olunmaz, iyrənc sayılır. ⁸ O qurbanı yeyən adam Rəbbin müqəddəs yeməyini murdar etdiyinə görə cəzasını çəkər. Qoy o, xalqı arasından qovulsun.

⁹ Torpağınızda məhsul biçəndə tarlanın qıraq-bucaqlarını biçməyin və biçindən düşən

başlaqları yığmayın. ¹⁰ Üzüm bağında da tənəkləri büsbütün təmizləyib yerə düşən salxımları yığmayın. Qalan məhsul kasıblara və qəriblərə qalsın. Allahınız Rəbb Mənəm.

¹¹ Oğurlamayın, bir-birinizə yalan satıb aldatmayın. ¹² Allahınızın adını ləkələməmək üçün adıma yalandan and içməyin. Rəbb Mənəm.

¹³ Qonşunu istismar etmə, onu soyma; muzdlu işçinin zəhmət haqqını axşamdan səhərəcən özündə saxlama. ¹⁴ Kar adamı söymə və kor adamın qarşısına büdrədən heç bir şey qoyma. Allahından qorx. Rəbb Mənəm.

¹⁵ Məhkəmədə haqsızlıq etməyin. Nə yoxsula üstünlük ver, nə də varlıya meyl sal, amma bir-birinizi ədalətlə mühakimə edin.

¹⁶ Xalq arasında xəbərçilik etmə; qonşunun qanının tökülməsini istəmə. Rəbb Mənəm.

¹⁷ Soydaşına qarşı ürəyində nifrət bəsləmə. Başqa adamı mütləq tənbeh et ki, sən də günahının cəzasını çəkməyəsən. ¹⁸ Öz xalqından heç kəsdən qisas alma, heç kimə qarşı kin saxlama. Ancaq qonşunu özün kimi sev. Rəbb Mənəm.

¹⁹ Mənim qaydalarım riayət edin. Başqa növlərdən olan heyvanları cütləşdirməyin. Tarlanızda iki növ toxum əkməyin. Əyninizə iki növ sapdan toxunmuş paltar geyməyin.

²⁰ Bir kişi başqa kişinin nişanlı, hələ qiyməti ödənməmiş, azad olunmamış qaravaşı ilə yaxınlıq edərsə, ona cəza verilsin. Amma onlar öldürülməsinlər, çünki qaravaş azad deyil, ²¹ o kişi isə Rəbbin önünə – Hüzur çadırının girişinə təqdir qurbanı kimi bir qoç gətirsin. ²² Kahin o kişi üçün işlətdiyi günahını təqdir qurbanı olan qoçla Rəbbin önündə kəffarə etsin ki, bu günahı bağışlansın.

²³ Kən'an torpağına girib yemək üçün hər hansı bir meyvə ağacını əksəniz, meyvəsi sizin üçün üç il haramdır, onu yeməyin.

²⁴ Dördüncü ildə onun bütün meyvəsi şükür

19:11 – Çix. 20:15; Qanun. 5:19

19:11 – Çix. 20:16; Qanun. 5:20

19:12 – Çix. 20:7; Qanun. 5:11; Mat. 5:33

19:13 – Qanun. 24:14-15

19:14 – Qanun. 27:18

19:15 – Çix. 23:6-8; Qanun. 16:19

19:17 – Mat. 18:15

19:18 – Mat. 5:43; 19:19; 22:39; Mrk. 12:31,33; Luk. 10:27; Rom. 13:9; Qal. 5:14; Yaq. 2:8

19:19 – Qanun. 22:9-11

18:23 – Çix. 22:19; Lev. 20:15-16; Qanun. 27:21

19:2 – Lev. 11:44-45; 1Pet. 1:16

19:3 – Çix. 20:12; Qanun. 5:16

19:3 – Çix. 20:8; Qanun. 5:12

19:4 – Lev. 26:1

19:4 – Çix. 20:23; 34:17; Qanun. 17:25

19:9-10 – Lev. 23:22; Qanun. 24:19-22

təqdimi kimi Rəbb üçün müqəddəs sayılsın.
²⁵ Beşinci ildə isə o ağacın meyvəsini yeyə bilərsiniz. Bunu edin ki, məhsul xeyriniz üçün artsın. Allahınız Rəbb Mənəm.

²⁶ Heç bir əti qanlı-qanlı yeməyin. Baxıcılıq etməyin və gələcəyi deməyin.

²⁷ Gicgahlarınızı qırmağın, saqqallarınızın kənarlarını kəsməyin. ²⁸ Ölülərə görə bədəninizə yara vurməyin, bədəninizə heç bir şəkil döydürməyin. Allahınız Rəbb Mənəm.

²⁹ Qoy heç kim qızını fahişəlik edib ləkələnməyə qoymasın. Qoy fahişəlik ölkəyə yayılmasın ki, ölkə əxlaqsızlıqla dolub daşmasın. ³⁰ Şənbə istirahət günlərimə riayət edin və müqəddəs məkanımıza ehtiramla yanaşın. Rəbb Mənəm.

³¹ Cindarlara və ruh çağıranlara tərəf dönməyin, onlarla danışmayın, yoxsa murdarlanarsınız. Allahınız Rəbb Mənəm.

³² Yaşlıların qarşısında ayağa durun, ağsaqqallara hörmət eləyin. Allahınızdan qorxun. Rəbb Mənəm.

³³ Sizinlə ölkənizdə yaşayan heç bir qərribə haqsızlıq etməyin. ³⁴ Hamınız onu öz adamınız, yerliniz kimi qəbul edin, hər kəs onu özünü sevən kimi sevsin. Çünki siz özünüz də Misir ölkəsində qərrib idiniz. Allahınız Rəbb Mənəm.

³⁵ Məhkəmədə, ölçüdə, çəkiddə və miqdarda haqsızlıq etməyin. ³⁶ Qoy tərəziniz, çəki daşınız, taxıl və maye ölçüsü üçün işlənen qablarınız düzgün olsun. Sizi Misir torpağından çıxaran Allahınız Rəbb Mənəm.

³⁷ Bütün mənim qaydalarım və hökmlərim sə'ylə əməl edin. Rəbb Mənəm»».

İtaətsizliyə görə cəza

20 ¹ Rəbb Musaya dedi: ² «İsrail övladlarına de: «İsraillilərdən və İsraildə yaşayan yadellilərdən övladını Molekə təqdim edən hər kəs öldürülməlidir. Qoy xalq onu daşqalaq etsin. ³ Öz övladını Molekə təqdim etdiyi üçün Mən o adamdan

üz döndərüb xalqı arasından qovacağam; çünki o müqəddəs məkanımı murdarlayıb müqəddəs adımı ləkələmişdir. ⁴ Əgər xalq o adamın övladını Molekə təqdim etdiyini görüb göz yumaraq onu öldürməsə, ⁵ Mən Özüm həmin adamdan və ailəsindən üz döndərüb onu və onunla birgə Moleklə Mənə xəyanət edən hər kəsi xalqın arasından qovacağam.

⁶ Mənə xəyanət edərək cindarlara və ruh çağıranlara tərəf dönmən hər kəsdən üz döndərüb xalqın arasından qovacağam.

⁷ Buna görə də özünüzü təqdis edin və müqəddəs olun, çünki Allahınız Rəbb Mənəm.

⁸ Qaydalarım sə'ylə əməl edin, çünki sizi təqdis edən Rəbb Mənəm.

⁹ Atasına yaxud anasına lə'nət edən hər kəs öldürülməlidir. O adam öz atasına yaxud anasına lə'nət etdiyi üçün qanının tökülməyinə özü baidir.

¹⁰ Başqa kişinin arvadı ilə zina edənlərə aid: qonşusunun arvadı ilə zina edən kişi zinakar qadınla birlikdə öldürülməlidir. ¹¹ Atasının arvadı ilə yaxınlıq edən kişi atasının namusuna toxunur. Hər ikisi öldürülməlidir.

Bunlar qanlarının tökülməyinə özləri baidir. ¹² Gəlini ilə yaxınlıq edən kişi gəlini ilə birgə – hər ikisi öldürülməlidir, çünki bu rəzillikdir. Bunlar qanlarının tökülməyinə özləri baidir.

¹³ Kişi qadınla yaxınlıq etdiyi kimi kişi kişi ilə yaxınlıq edərsə, hər ikisi iyrənc iş görür və onlar öldürülməlidirlər; qanlarının tökülməyinə özləri baidir. ¹⁴ Qadınla bərabər anasını arvad alan kişi əxlaqsızlıq edər;

aranızda belə əxlaqsızlıq olmamaq üçün o kişi də, o qadınlar da yandırılınsın. ¹⁵ Heyvanla cinsi əlaqəyə girən kişi öldürülməlidir; heyvan isə kəsilməlidir. ¹⁶ Hər hansı bir heyvanla cinsi əlaqəyə girən qadın heyvanla birgə öldürülməlidir. Bunlar qanlarının tökülməyinə özləri baidir.

¹⁷ Öz atasından yaxud anasından bir olan bacısını alıb onunla ər-arvad kimi yaşayan kişi rüsvayçılıq edər; qoy onlar xalqı

19:26 – Yar. 9:4; Lev. 7:26-27; 17:10-14; Qanun. 12:16,23-25; 15:23

19:26 – Qanun. 18:10

19:27-28 – Lev. 21:5; Qanun. 14:1

19:29 – Qanun. 23:17

19:30 – Lev. 26:2

19:31 – Qanun. 18:11; 1Şam. 28:3; 2Pad. 23:4; Yeş. 8:19

19:33-34 – Çix. 22:21; Qanun. 24:17-18; 27:19

19:35-36 – Qanun. 25:13-16; Süil. 20:10; Yez. 45:10

20:9 – Çix. 21:17; Mat. 15:4; Mrk. 7:10

20:10 – Çix. 20:14; Lev. 18:20; Qanun. 5:18

20:11 – Lev. 18:8; Qanun. 22:30; 27:20; 1Kor. 5:1

20:12 – Lev. 18:15

20:13 – Lev. 18:22

20:14 – Lev. 18:17; Qanun. 27:23

20:15-16 – Çix. 22:19; Lev. 18:23; Qanun. 27:21

20:17 – Lev. 18:9; Qanun. 27:22

arasından qovulsun. Bacısının namusuna toxunan kişi cəzasını çəkər. ¹⁸ Aybaşı olan qadınla yaxınlıq edən kişi qadının namusuna toxunub qanaxmasını aşkar edər, qadın da buna razı olar. Hər ikisi xalqı arasından qovulsun. ¹⁹ Xalanla yaxud bibinlə yaxınlıq etmə, çünki yaxın qohumları ilə yaxınlıq edənlər cəzasını çəkərlər. ²⁰ Əmisi arvadı ilə yaxınlıq edən kişi öz əmisinin namusuna toxunur; ikisi də günahının cəzasını çəkərək övladları olmadan öləcəklər. ²¹ Qardaşı arvadını alan kişi qardaşının namusuna toxunub murdar iş görür; onlar sonsuz qalacaqlar.

²² Siz Mənim qaydalarım və hökmlərimə sə'ylə əməl edin ki, yaşamaq üçün aparacağım torpaq sizi rədd etməsin.

²³ Qarşınızdən qovacağım millətlərin adətlərinə uymayın; onlar bütün bu şeyləri etdiklərinə görə Mənim gözümdə iyrəncdirlər.

²⁴ Mən sizə dedim ki, onların torpağına siz sahib olacaqsınız; Mən o süd və bal axan torpağı sizə irs olaraq verəcəyəm. Sizi digər xalqlardan ayıran Allahınız Rəbb Mənəm.

²⁵ Beləliklə, siz pak və murdar heyvan və quşları bir-birindən ayırd edin. Sizin üçün ayırd etdiyim murdar sayılan heyvanlar yaxud quşlar ya da yerdə sürünən məxluqlarla özünüzi iyrənc etməyin. ²⁶ Siz Mənim üçün müqəddəs olun, çünki Mən Rəbb müqəddəsəm. Mən sizi digər xalqlardan ayırdım ki, siz Mənim xalqım olasınız.

²⁷ Cindar yaxud ruh çağıran kişilər və ya qadınlar öldürülməlidir, onlar daşqalaq olmalıdır. Bunlar qanlarının tökülməyinə özləri baidir”».

Kahinlərə aid qanunlar

21 ¹ Rəbb Musaya dedi: «Harun nəslindən olan kahinlərə bəyan edib belə de: “Qoy kahinlər öz xalqı arasından olan hər hansı bir meyitə görə özlərini murdar etməsin; ² ancaq kahinin yaxın qohumu – anası, atası, oğlu, qızı, qardaşı ³ yaxud da yanında yaşayan subay bacısı olsə, kahin o ölüyə görə özünü murdar etməsin. ⁴ Qoy o, xalq arasında başçı olduğuna görə özünü murdar edib ləkələməsin.

⁵ Qoy kahinlər yas tutaraq başının heç bir hissəsini qırmasın, saqqalının kənarını kəsməsin, bədənlərinə də yara vurmasınlar, ⁶ özlərinin Allahı üçün müqəddəs olsunlar və Onun adını ləkələməsinlər, çünki Allahına gətirilən payı Rəbbə təqdim edən onlardır. Buna görə də müqəddəs olsunlar. ⁷ Kahin fahişəni yaxud ləkələnmiş və ya ərindən boşanmış qadını da arvad almasın, çünki kahin Allahı üçün müqəddəsdür. ⁸ Onu müqəddəs say, çünki Allahına gətirilən payı təqdim edən odur; o sənin üçün müqəddəs olsun, çünki Mən – sizi təqdis edən Rəbb müqəddəsəm. ⁹ Fahişəliklə ləkələnən kahin qızı atasını da ləkələdiyinə görə yandırılınsın.

¹⁰ Qohumları üzərində olan başında məsh yağı ilə məsh olunan və müqəddəs geyimləri geyən vəzifəli baş kahin yas tutaraq nə saçını dağıtsın, nə də əynindəki geyimini cırsın.

¹¹ Bu kahin heç bir meyitə, hətta ölən atasına yaxınlaşıb özünü murdar etməsin. ¹² O, müqəddəs məkanı tərk etməsin və Allahın müqəddəs məkanını ləkələməsin, çünki Allahın nişanəsi olan məsh yağı üzərindədir. Rəbb Mənəm. ¹³ Bu kahin bakirə qız alsın; ¹⁴ dul, boşanmış yaxud fahişəliklə ləkələnmiş qadın yox, yalnız öz xalqından olan bakirə qız alsın ki, ¹⁵ onun övladları xalqı arasında ləkəli olmasın. Onu təqdis edən Rəbb Mənəm”».

¹⁶ Rəbb Musaya dedi: ¹⁷ «Haruna belə söylə: “Nəsil-dən-nəslə övladlarından qüsuru olan adam Allahına pay təqdim etmək üçün yaxınlaşmasın. ¹⁸ Heç kəs bu xidmətə yaxınlaşmasın; nə kor, nə axsaq, nə eybəcər, nə əlil, ¹⁹ nə əl-ayağından şikəst, ²⁰ nə qozbel, nə cırdanboy, nə gözündə titə olan, nə xoralı yaxud dəmrovlu, nə axta – ²¹ kahin Harunun nəslindən olsa da belə, bədəninə hər cür qüsür olan heç kim Rəbbə təqdim üçün yaxınlaşmasın. Onun bədəninə qüsür var. Buna görə də o, Allahına pay gətirmək üçün yaxınlaşmasın. ²² Belə adam Allahına gətirilən paydan – həm ən müqəddəs yeməkdən, həm də müqəddəs yeməkdən yeyə bilər. ²³ Lakin o, bədəninə qüsuru olduğuna görə nə müqəddəs pərdəyə, nə də qurbangaha yaxınlaşmasın ki, müqəddəs məkanlarımı ləkələməsin, çünki onları təqdis edən Rəbb Mənəm”».

20:18 – Lev. 18:19

20:19-20 – Lev. 18:12-14

20:21 – Lev. 18:16

21:3 – Yez. 44:25

21:5 – Lev. 19:27-28; Qanun. 14:1

21:14 – Yez. 44:22

²⁴ Musa Harunla oğullarına və bütün İsrail övladlarına belə dedi.

Təqdimlərin və qurbanların müqəddəsliyi

22 ¹ Rəbb Musaya dedi: ² «Harunla oğullarına söylə ki, İsrail övladlarının Mənim üçün təqdis etdikləri müqəddəs şeylərlə ehtiyatlı olsunlar və müqəddəs adımı ləkələməsinlər. Rəbb Mənəm. ³ Onlara de: “Nəsildən-nəslə İsrail övladlarının Rəbb üçün təqdis etdikləri müqəddəs şeylərə murdar halda yaxınlaşan hər hansı bir övladınız Mənim hüzzurumdan qovulsun. Rəbb Mənəm.

⁴ Harun nəslindən iyərənc dəri xəstəliyi yaxud xəstəliyə görə bədən axıntısı olan heç kəs pak olana qədər müqəddəs yeməkdən yeməsin. Meyitə görə murdar olan şeyə toxunan hər kəs, toxumu tökülən hər kəs, ⁵ onu murdarlayan qaynaşan heyvana və yaxud hər cür murdarlığı olan insana toxunan hər kəs də – ⁶ belə şeylərə toxunan hər adam axşamada bədənini yumayınca murdar sayılsın və müqəddəs yeməkdən yeməsin.

⁷ Günəş batanda isə o adam pak sayılsın, sonra müqəddəs yeməkdən yesin, çünki bu onun xörəyidir. ⁸ Murdarlanmamaq üçün kahin nə təbii yolla ölən, nə də parçalanıb ölən heyvanın ətinə yesin. Rəbb Mənəm. ⁹ Mənim buyruğuma riayət etsinlər ki, onu ləkələdikləri üçün günahının cəzasını çəkərək ölməsinlər. Onları təqdis edən Rəbb Mənəm.

¹⁰ Heç bir kənar şəxs: nə kahinin qonağı, nə də onun muzdlu işçisi müqəddəs yeməkdən yeməsin. ¹¹ Lakin kahinin satın aldığı ya da evində doğulan qul o yeməkdən yeyə bilər.

¹² Kənar adama ərə gedən kahin qızı müqəddəs təqdim yeməyindən yeməsin. ¹³ Amma dul qalmış və ya boşanmış, sonsuz qalaraq atasının evinə qayıdıb ailə üzvü kimi yaşayan kahin qızı atasının yeməyindən yeyə bilər. Lakin heç bir kənar şəxs ondan yeyə bilməz. ¹⁴ Səhvən müqəddəs yeməkdən yeyən adam beşdə birini əlavə edərək əvəzini kahinə qaytarsın. ¹⁵ Qoy kahinlər İsrail övladlarının Rəbbə təqdim etdikləri müqəddəs yeməyi ləkələməsinlər. ¹⁶ Onlara bu müqəddəs yeməyi verib bunun təqsirini və cəzasını boyunlarına qoymasınlar; çünki onları təqdis edən Rəbb Mənəm”».

¹⁷ Rəbb Musaya dedi: ¹⁸ «Harunla oğullarına və bütün İsraililərə belə de: “İsrail övladlarından yaxud İsraildə yaşayan

yadellilərdən kimsənin yandırma qurbanı olaraq Rəbbə təqdim etdiyi hər əhdə görə təqdim və hər könüllü təqdim ¹⁹ sizdən qəbul olunsun deyə ya mal-qaradan ya da qoyun-keçidən qüsursuz erkək olsun. ²⁰ Qüsurlu heyvanı gətirmək olmaz, çünki belə qurban sizdən qəbul olunmaz. ²¹ Kimsə Rəbbə əhdini ödəmək üçün yaxud könüllü təqdim olaraq mal-qaradan ya da qoyun-keçidən ünsiyyət qurbanı təqdim edərsə, heyvan qəbul olunsun deyə qüsursuz olsun; onun bədənində heç bir qüsür olmasın. ²² Rəbbə kor, yaralı, şikəst, qaysaqlı, xoralı, dəmrovlı heyvanları təqdim etməyin, Rəbbə təqdim etmək üçün onları qurbangaha qoymayın. ²³ Mal-qaradan yaxud qoyun-keçidən çolaq yaxud qısaqıç heyvanı könüllü təqdim etmək olar, lakin əhdini ödəmək üçün o qəbul olunmaz. ²⁴ Xayası zədələnmiş, əzilmiş, burulmuş ya da kəsilmiş heyvanı Rəbbə qurban gətirməyin, ölkənidə buna yol verməyin. ²⁵ Belə bir heyvanı yadellidən götürüb pay olaraq Allahınıza təqdim etməyin, çünki bu heyvan xarab və qüsurlu sayılaraq sizdən qəbul olunmaz”».

²⁶ Rəbb Musaya dedi: ²⁷ «Buzov, quzu ya da oğlaq doğularsa, yeddi gün anasının yanında qalsın. Səkkizinci gündən Rəbbə təqdim olunan qurban kimi qəbul olunur. ²⁸ Nə inək, nə qoyun, nə də keçi ilə balasını eyni gündə birlikdə kəsməyin. ²⁹ Rəbbə təşəkkür qurbanı gətirəndə elə gətirin ki, o sizdən Rəbbə məqbul olsun. ³⁰ Qurbanın əti həmin gün yeyilsin, səhərə qədər saxlanılmasın. Rəbb Mənəm.

³¹ Mənim əmrlərimə sə’ylə əməl edin. Rəbb Mənəm. ³² Mənim müqəddəs adımı ləkələməyin ki, İsrail övladları arasında müqəddəs tanınım. Sizi təqdis edən Rəbb Mənəm. ³³ Allahınız olmaq üçün sizi Misir torpağından çıxartdım. Rəbb Mənəm».

Rəbbin bayramları

23 ¹ Rəbb Musaya dedi: ² «İsrail övladlarına belə de: “Rəbbin tə’yin etdiyi bayramlar, Mənim bayramlarım bunlardır. Bu vaxt müqəddəs toplantı çağırın:

Şənbə istirahət günü

³ Altı gün işinizi görün, yeddinci gün isə Şənbə istirahət və müqəddəs toplantı günüdür.

22:20 – Qanun. 17:1

23:3 – Çix. 20:8-10; 23:12; 31:15; 34:21; 35:2; Qanun. 5:12-14

Qoy Rəbbin bu Şənbə günü yaşadığınız bütün yerlərdə heç bir iş görülməsin.

Pasxa və Mayasız Çörək bayramları

(Çıx. 12:14-20; Say. 28:16-25; Qanun. 16:1-8)

⁴ Rəbbin tə'yin etdiyi bu müqəddəs toplantı günlərini bayramlar e'lan edin.

⁵ Birinci ayın on dördü axşamçağı Rəbbin Pasxa bayramıdır. ⁶ Həmin ayın on beşi Rəbbin Mayasız Çörək bayramıdır. Yeddi gün mayasız çörək yeyin. ⁷ Birinci gün müqəddəs toplantınız olsun; gündəlik işlərinizi görməyin.

⁸ Bu yeddi gün ərzində Rəbbə təqdimlər gətirin. Yeddinci gün isə müqəddəs toplantınız olsun; gündəlik işlərinizi görməyin».

İlk dərzi həsr olunması bayramı

⁹ Rəbb Musaya belə dedi: ¹⁰ «İsrail övladlarına de: “Sizə verəcəyim torpağa gəldiyiniz zaman məhsulunuzu biçəndə biçdiyiniz ilk dərzi kahinin yanına gətirin. ¹¹ O, dərzi Rəbbin hüzurunda yelləderək təqdim etsin ki, sizdən qəbul olunsun. Kahin onu Şənbənin ertəsi günü yellətsin. ¹² Dərzi yellətdiyiniz gün Rəbbə birillik qüsursuz erkək toğlu yandırma qurbanı kimi kəsin. ¹³ Toğlu ilə birlikdə taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş bir efanın onda ikisi olan miqdarda narın un gətirin. Bu, Rəbbin xoşuna gələn ətirli təqdimdir. Maye təqdimi olaraq da bir hin şərabin dördüdə birini gətirin. ¹⁴ Bu qurbanı Allahınıza təqdim etdiyiniz həmin günə qədər nə çörək, nə qovurğa, nə də təzə sünbül yeməyin. Bu bütün yaşadığınız yerlərdə nəsildən-nəslə sizin üçün əbədi qayda olsun.

Biçin bayramı

(Say. 28:26-31; Qanun. 16:9-12)

¹⁵ Şənbənin ertəsi günü olan yellədilən dərzi gətirdiyiniz gündən tam yeddi həftə, ¹⁶ yeddinci Şənbə günün ertəsinədək əlli gün sayın, sonra Rəbbə təzə taxıl təqdimi gətirin. ¹⁷ Yaşadığınız hər yerdən yellədir təqdim etmək üçün bir efanın onda ikisi narın undan maya ilə bişirilmiş iki kömbə çörəyi Rəbbə nübar təqdimi gətirin. ¹⁸ Çörəklə birgə birillik yeddi qüsursuz toğlu, bir buğa və iki qoç yandırma qurbanı kimi təqdim edin; onunla birlikdə taxıl təqdimləri və maye təqdimləri

gətirin. Bu, Rəbbin xoşuna gələn ətirli təqdimdir. ¹⁹ Günah qurbanı üçün bir təkə, ünsiyyət qurbanı üçün isə iki birillik toğlu gətirin. ²⁰ Kahin bu iki toğlunu nübar çörəyi ilə birgə Rəbbin hüzurunda yelləderək təqdim etsin. Bunlar kahinin Rəbb üçün müqəddəs payı olsun. ²¹ Həmin gün özünüz üçün müqəddəs toplantı e'lan edin və heç bir gündəlik iş görməyin. Bu bütün yaşadığınız yerlərdə nəsildən-nəslə sizin üçün əbədi qayda olsun.

²² Torpağınızda məhsul biçəndə tarlanın qıraqlarını biçməyin və biçindən düşən başaqları yığmayın. Qoy qalan məhsul kasıblara və qəriblərə qalsın. Allahınız Rəbb Mənəm».

Şeypur çalınma günü

(Say. 29:1-6)

²³ Rəbb Musaya dedi: ²⁴ «İsrail övladlarına belə de: “Yeddinci ayın birinci günü sizin üçün istirahət günü, şeypur çalınma ilə qeyd olunan gün, müqəddəs toplantı günü olsun. ²⁵ O gün heç bir gündəlik iş görməyin və Rəbbə təqdim gətirin».

Kəffarə günü

(Lev. 16:2-34; Say. 29:7-11)

²⁶ Rəbb Musaya dedi: ²⁷ «İsrail övladlarına de: “Yeddinci ayın onu isə Kəffarə günüdür, müqəddəs toplantınız olsun; özünüzü hər şeydən məhrum edin və Rəbbə təqdim gətirin. ²⁸ Həmin gün heç bir iş görməyin, çünki bu, Allahınız Rəbbin hüzurunda sizin üçün kəffarə edilən Kəffarə günüdür. ²⁹ Həmin o gün özünü hər şeydən məhrum etməyən adam xalqı arasından qovulsun. ³⁰ O gün hər hansı bir iş görəni adamı Mən xalqı arasından yox edəcəyəm. ³¹ Heç bir iş görməyin. Bu bütün yaşadığınız yerlərdə nəsildən-nəslə sizin üçün əbədi qayda olsun. ³² O gün sizin üçün Şənbə istirahət günü kimidir. Özünüzü hər şeydən məhrum edin. Ayın doqquzuncu günü axşamdan ertəsi günün axşamına qədər Şənbə günü kimi istirahət edin».

Çardaqlar bayramı

(Say. 29:12-40; Qanun. 16:13-17)

³³ Rəbb Musaya dedi: ³⁴ «İsrail övladlarına söylə: “Həmin yeddinci ayın on beşinci

23:5 – Çıx. 12:1-13; Qanun. 16:1-2

23:15-21 – Çıx. 23:16; 34:22

23:22 – Lev. 19:9-10; Qanun. 24:19-22

23:27 – Lev. 16:29-34; Say. 29:7

23:34-36 – Say. 29:12,35

günündən Rəbb üçün yeddi gün Çardaqlar bayramını keçirin.³⁵ Birinci gün müqəddəs toplantı günüdür. Gündəlik işlərinizi görməyin.³⁶ Bu yeddi gün ərzində Rəbbə təqdimlər gətirin. Səkkizinci gün isə müqəddəs toplantınız olsun və Rəbbə təqdimlər gətirin. Bu gün təntənəli toplantı günüdür, gündəlik işlərinizi görməyin.

³⁷ Bunlar Rəbbin tə'yin etdiyi bayramlardır: bu zaman müqəddəs toplantı çağırılıb yandırma qurbanları, taxıl təqdimləri, ünsiyyət qurbanları və maye təqdimləri – hər birini öz günündə Rəbbə gətirin.³⁸ Bunlar Rəbbin Şənbələrindən və Rəbbə verdiyiniz bütün ianələr, əhdlərin ödəmələri və könüllü təqdimlərdən başqa əlavədir.

³⁹ Üstəlik yeddinci ayın on beşinci günü torpağın məhsullarını yığandan sonra yeddi gün Rəbb üçün bayram keçirin. Birinci gün və səkkizinci gün istirahət günləri olsun.

⁴⁰ Birinci gün gözəl ağacların meyvələrini, xurma ağaclarının budaqlarını, sıx yarpaqlı ağacların və çay kənarında bitən qovaq ağaclarının budaqlarını toplayıb Allahınız Rəbbin hüsurunda yeddi gün şənlik edin.

⁴¹ Hər il Rəbb üçün bu bayramı yeddi gün keçirin. Bu, nəsildən-nəslə sizin üçün əbədi qaydadır; bu bayramı yeddinci ayda qeyd edin.

⁴² Yeddi gün çardaqlarda qalın; bütün yerli İsraililər çardaqlarda yaşasınlar.⁴³ Beləliklə, sizin nəsilləriniz bilsin ki, Mən İsrail övladlarını Misir torpağından çıxarırdım sonra onları çardaqlarda yerləşdirdim. Allahınız Rəbb Mənəm»».

⁴⁴ Beləcə Musa İsrail övladlarına Rəbbin tə'yin etdiyi bayramlar barəsində nəql etdi.

Rəbbin hüsurunda yanan çıraq

(Çix. 27:20-21)

24 ¹ Rəbb Musaya dedi: ² «İsrail övladlarına əmr et ki, işıq yandırmaq üçün sənə zeytundan çəkilməmiş xalis yağ gətirsinlər. Bu yağdan çıraqlar daima ³ Hüsur çadırında, şəhadət pərdəsinin bayır tərəfində yansın. Harun onu hər axşam Rəbbin hüsurunda yandırılıb səhərə qədər nəzarət etsin. Bu, nəsildən-nəslə sizin üçün əbədi qayda olsun. ⁴ Rəbbin hüsurunda xalis qızıldan düzəlmiş çıraqdandakı çıraqlara daim nəzarət edilsin.

23:39-43 – Çix. 23:16; 34:22

Təqdis çörəkləri

⁵ Narın un götürüb hər kökə bir efanın onda ikisi qədər miqdarda on iki kökə bişir. ⁶ Onları Rəbbin hüsurunda xalis qızıldan düzəlmiş masaya, iki sraya altı-altı qoy. ⁷ Çörək sıralarının üstünə xalis kündür qoy.

Çörəklərin üstündəki kündür Rəbbə təqdim olunan xatirə təqdimi olsun. ⁸ Qoy bu çörəklər hər Şənbə günü daim Rəbbin hüsurunda düzölsünlər. Bu, İsrail övladları üçün əbədi əhddir. ⁹ Bu çörəklər Harunla övladlarının payıdır. Onlar bu çörəkləri müqəddəs bir yerdə yesinlər. Çünki bunlar Rəbbin təqdimlərindən ən müqəddəs, Harun övladları üçün əbədi paydır».

Allaha küfr edənin sonu

¹⁰ Bir gün anası İsraili, atası Misirli olan bir adam İsrail övladlarının arasına çıxdı. O, düşərgədə bir İsraili ilə savaşıb ¹¹ Allahın adına küfr və lə'nət etdi. O adamı Musanın yanına gətirdilər. Onun anası Dan qəbiləsindən Dibri qızı Şelomit idi. ¹² O adamı həbs edib Rəbbin qərarını gözlədilər.

¹³ Rəbb Musaya belə dedi: ¹⁴ «Lə'nət edəni düşərgədən kənara çıxar; qoy bu lə'nəti eşidənlər əllərini o adamın başına qoysunlar. Sonra qoy bütün icma onu daşqalaq etsin.

¹⁵ İsrail övladlarına belə de: «Allahına lə'nət edən hər kəs öz günahının cəzasını çəkəcək; ¹⁶ Rəbbin adına küfr edən hər kəs öldürülməlidir. Bütün icma onu daşqalaq etsin; istər yadelli, istər yerli olsun, Allahın adına küfr etdiyinə görə öldürülməlidir.

¹⁷ Başqa bir adamın canını alan hər kəs öldürülməlidir. ¹⁸ Heyvanı öldürən isə can əvəzinə can olaraq zərəri ödəsin. ¹⁹ Bir adam başqa adamı yaralayarsa, o nə cür edibsə, ona da belə edilsin: ²⁰ sınıq əvəzinə sınıq, göz əvəzinə göz, diş əvəzinə diş; o adama nə cür yara vurubsa, ona da belə vurulsun. ²¹ Heyvan öldürən zərərini ödəsin. Adam öldürən isə özü öldürölsün. ²² Sizdə istər qərib, istər yerli üçün ədalət bir olsun; çünki Allahınız Rəbb Mənəm»».

²³ Musa İsrail övladlarına bunu dedi. Lə'nət edəni düşərgədən kənara çıxarıb daşqalaq

24:5-6 – Çix. 25:30

24:9 – Mat. 12:4; Mrk. 2:26; Luk. 6:4

24:17 – Çix. 21:12

24:20 – Çix. 21:23-25; Qanun. 19:21; Mat. 5:38

24:22 – Say. 15:16

etdilər. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi İsrail övladları buna əməl etdilər.

Dinlik ili haqqında

(Qanun. 15:1-11)

25 ¹ Rəbb Sina dağında Musaya belə söylədi: ² «İsrail övladlarına de: “Sizə verəcəyim torpağa daxil olanda bütün ölkədə Şənbə günü kimi Rəbb üçün dinlik vaxtları olsun. ³ Altı il tarlanı ək, üzümlüyün budaqlarını kəs və məhsulunu yığ. ⁴ Yeddinci ildə isə torpaq Şənbə günü kimi dincə qoyulsun. Bu, Rəbbin dinlik ilidir. Bu il sən nə tarlanı ək, nə də üzümlüyünü buda, ⁵ biçinindən düşən toxumdan bitən məhsulu biçmə və kəsilməmiş tənəklərdən salxımları yığma. Bu, torpaq üçün dinlik ili olsun. ⁶ Bu dinlik ilində torpağın verdiyi hər məhsul sizin üçün qida olacaq; qulunuz, qaravaşınız, muzzdlu işçiniz, aranızda yaşayan gəlmənin, ⁷ ev heyvanının və ölkədəki vəhşi heyvanın qidası olacaq.

Azadlıq ili

⁸ Özün üçün yeddi dinlik ili – yeddi dəfə yeddi il say. Yeddi dinlik ilinin müddəti qırx doqquz ildir. ⁹ Sonra yeddinci ayın onu – Kəffarə günü bütün ölkənizdə yüksək səslə şeypur çaldırmaqla ¹⁰ əllinci ili təqdis edin və ölkənin bütün sakinləri üçün azadlıq e'lan edin. Bu il sizin üçün Azadlıq ili olsun; hamı öz mülkünə, öz ailəsinə qayıtsın. ¹¹ Qoy əllinci il sizin üçün Azadlıq ili olsun. O il heç nə əkməyin, düşən toxumdan bitən məhsulu biçməyin, budanmamış meynələrinizdən yığmayın, ¹² çünki bu Azadlıq ili sizin üçün müqəddəs olsun. Tarlalarımızın verdiyi məhsulu yeyin. ¹³ Bu Azadlıq ilində hər kəs öz mülkünə qayıtsın. ¹⁴ Kim torpaq sahəsini başqa adama satarsa, ondan alan soydaşına haqsızlıq etməsin. ¹⁵ Alan şəxs Azadlıq ilindən neçə il keçməsinə görə qiymətləndirib alsın. Satan isə məhsul götürəcəyi illərə münasib olaraq satsın. ¹⁶ İllərin sayı çoxdursa, qiyməti qaldır, azdırsa, onu endir, çünki o sənə satılan məhsulların miqdarıdır. ¹⁷ Bir-birinizə qarşı haqsızlıq etməyin, amma Allahınızdan qorxun, çünki Rəbbiniz Allah Mənəm.

¹⁸ Mənim qaydalarım əməl edin, hökmlərimə sə'ylə riayət edin ki, ölkədə

arxayın yaşayasınız. ¹⁹ Torpaq da barını verəcək ki, siz doyunca yeyib orada sakit yaşayasınız. ²⁰ «Məhsul əkib-biçmədiyimiz yeddinci ildə nə yeyək?» soruşanda bilin: ²¹ altıncı il üstünüzdə elə bərəkət göndərəcəyəm ki, torpaq üçillik məhsul verəcək. ²² Səkkizinci il əkin və köhnə məhsuldan yeyin; doqquzuncu il təzə məhsul yetişənə qədər köhnəni yeyin.

²³ Torpaq əbədi olaraq satılmaz; çünki torpaq Mənimdir, siz isə yanımda qərib və gəlməsiniz. ²⁴ Bütün mülkünüzdən sahə satanda onu gerialma hüququnu saxlayın.

²⁵ Yanındakı soydaşın yoxsullaşmış mülkündən bir sahə satılmalıdırsa, onun yaxın qohumu o sahəni geri ala bilər. ²⁶ Geri alan qohumu yoxdursa, o soydaş sonra gücü çatan gerialma məbləği tapsa, ²⁷ qoy satılan vaxtdan neçə illər keçdiyini hesablasın və qiymətin qalığını satdığı adama verib yenə öz mülkünə malik olsun. ²⁸ Əgər gücü çatıb bu məbləği tapmasa, sahəsi Azadlıq ilinə qədər onu satın alan adama məxsus qalsın, Azadlıq ilində isə qaytarılsın ki, satan adam yenə öz mülkünə malik olsun.

²⁹ Bir adam qalalı şəhərdə olan yaşayış evini satarsa onu gerialma hüququ satdığı gündən bir il müddətinə qüvvədədir; satan adam evi geri ala bilər. ³⁰ Amma əgər bütöv il tamamlananacan o adam evi geri ala bilməsə, qalalı şəhərdəki ev onu alana məxsus həmişəlik nəsil-dən-nəslə qalsın. Bu, Azadlıq ilində qaytarılmaz. ³¹ Ətraf qala divarı olmayan kəndlərdəki evlər isə torpaq sahələri kimi sayılsın; onları gerialma hüququ olsun və Azadlıq ilində qaytarılsın.

³² Lakin Levililər özlərinə aid şəhərlərdə mülklərini satdıqları evləri daima gerialma hüququna malik olsunlar. ³³ Levililərdən birinin mülkü satdığı və geri almadığı şəhər evi Azadlıq ilində ona qaytarılsın. Çünki Levililərin şəhərlərindəki evlər onların İsrail övladları arasındakı irsdir. ³⁴ Onların şəhərlərinin ətraf otlaqları isə heç satılmamalıdır, çünki bunlar Levililərin ayrılmaz mülkdür.

³⁵ Yanındakı soydaşın yoxsullaşmış və özünü tə'min edə bilmirsə, ona yardım et. Qoy o sənənin yanında yadelli ya gəlmə kimi yaşasın. ³⁶ Ondan nə sələm, nə də mənfəət götür.

Allahından qorx və qoy soydaşın sənin yanında yaşaya bilsin.³⁷ Ona nə sələmlə pul vermə, nə də mənfəətini güdmək üçün yemək vermə.³⁸ Kən'an torpağını sizə vermək və Allahınız olmaq üçün sizi Misir torpağından çıxaran Allahınız Rəbb Mənəm.

³⁹ Yanındakı soydaşın yoxsullaşsın sənə özünü qul kimi satarsa, ona qulun ağır işini gördürmə.⁴⁰ Qoy o, yanında muzzdlu işçi yaxud gəlmə kimi olsun. O, Azadlıq ilinədək yanında işləsin,⁴¹ sonra uşaqları ilə birlikdə səndən ayrılıb ailəsinin yanına, atalarının mülkünə qayıtsın.⁴² Çünki İsrail övladları Mənim Misirdən çıxartdığım qullarımdır, buna görə də onlar qul kimi satılmasınlar.⁴³ O soydaşına sərt ağalığ etmə. Allahından qorx.

⁴⁴ Qullarınız və kənzələriniz ətrafınızdakı millətlərdən olsun. Siz onlardan nökr və qaravaş satın ala bilərsiniz.⁴⁵ Aranızda yaşayan gəlmələrdən və onların ölkəinizdə doğulmuş ailə üzvlərindən də satın ala bilərsiniz. Bunlar sizin mülkiyyətiniz olacaq.⁴⁶ Siz özünüzdən sonra bunları oğullarınıza əmlak kimi vəsiyyət edə bilərsiniz və onlar oğullarınızın mirası olub həyatı boyunca iş görəcəklər. Ancaq İsraili soydaşlarınız arasında heç kim soydaşına sərt ağalığ etməsin.

⁴⁷ Yanındakı soydaşın yoxsullaşıbsa, qonşuluqda yaşayan pulu olan bir yadelli ya da gəlməyə yaxud onun ailə üzvünə özünü qul olaraq satarsa,⁴⁸ satıldıqdan sonra onun gerialma hüququ var. Qardaşlarından biri onu geri ala bilər;⁴⁹ əmisi ya da əmisi oğlu da onu geri ala bilər. Ailəsindən hər bir yaxın qohumu da onu geri ala bilər. Öz gücü çatanda o adam özünü geri ala bilər.⁵⁰ Qoy bu adam ağası ilə özünü satdığı ildən Azadlıq ilinə qədər muzzdlu işçinin iş müddəti kimi hesablaşsın və illərin sayına görə qiyməti qoyulsun.⁵¹ Əgər illərin sayı hələ də çoxdursa, o buna görə gerialınmanın qiyməti olaraq satın alındığı məbləğin böyük bir hissəsini ödəsin.⁵² Lakin əgər Azadlıq ilinə az qalırsa, o müddətə görə hesab edərək gerialınmanın qiyməti olaraq az ödəsin.⁵³ Yə'ni ilbəil muzzdlu işçi kimi ağası ilə hesablaşsın. Qoy ağası da sənin gözün qarşısında ona sərt ağalığ etməsin.⁵⁴ Əgər o adam bu yolla geri

alınmamışdırsa, Azadlıq ilində uşaqları ilə birgə azad olsun.⁵⁵ Çünki İsrail övladları Mənim qullarım, Mənim Misirdən çıxardığım qullarımdır. Allahınız Rəbb Mənəm.

Allaha itaətin bərəkətləri

(Qanun. 7:12-24; 28:1-14)

26 ¹ Özünü büt düzəltməyin; oyma büt yaxud sütun qoymayın, ölkəinizdə yonulmuş daş qoyub səcdə etməyin; çünki Allahınız Rəbb Mənəm. ² Şənbə istirahət günlərimə riayət edin, müqəddəs məkanıma ehtiramla yanaşın. Rəbb Mənəm.

³ Əgər qaydalarım ilə yaşayıb əmrlərimə sə'ylə əməl etsəniz, ⁴ sizə mövsümündə yağış göndərəcəyəm ki, torpaq öz məhsulunu, ağaclar isə meyvələrini versin. ⁵ Sizin xırmanınız o qədər bol olacaq ki, onun döyülməsi üzüm yığılmasına qədər davam edəcək, üzümünüz o qədər bol olacaq ki, onun yığılması əkin vaxtına qədər davam edəcək. Çörəyinizi doyunca yeyib ölkəinizdə arxayın yaşayacaqsınız.

⁶ Ölkəinizə sülh verəcəyəm; yatanda sizi vahiməyə salan olmayacaq. Yırtıcı heyvanları ölkədən qovacağam və müharibə üzü görməyəcəksiniz. ⁷ Düşmənlərinizi qovacaqsınız, onlar döyüş zamanı qarşınızda həlak olacaqlar. ⁸ Beşiniz yüz adamı, yüzünüz on min adamı qovacaq. Düşmənləriniz döyüş zamanı qarşınızda həlak olacaqlar. ⁹ Mən üzümü sizə çevirəcəyəm, sizi artırub çoxaldacağam, sizinlə olan Öz əhdimi yerinə yetirəcəyəm. ¹⁰ Saxladığınız məhsul bütün il boyu sizə çatacaq. Yeni məhsula yer tapmaq üçün köhnəni boşaltmalı olacaqsınız. ¹¹ Üstəlik, Mən aranızda məskunlaşacağam və sizə nifrət etməyəcəyəm. ¹² Mən həm də aranızda yaşayıb sizin Allahınız olacağam, siz isə Mənim xalqım olacaqsınız. ¹³ Sizi Misir torpağından çıxardan və onların köləliyindən azad edən, boyunduruğunuzu qırıb başınızı uca edən Allahınız Rəbb Mənəm.

Allahdan uzaqlaşmanın cəzası

(Qanun. 28:15-68)

¹⁴ Amma əgər Mənə qulaq asıb bütün bu əmrlərimə əməl etməsəniz, ¹⁵ əvəzində qaydalarım xər baxıb hökmlərimi

26:1 – Lev. 19:4

26:1 – Çix. 20:4; Qanun. 5:8; 16:21-22; 27:1

26:3-5 – Qanun. 11:13-15

26:12 – Yez. 37:27; 2Kor. 6:16; Vəhy 21:3

25:37 – Çix. 22:25; Qanun. 23:19-20

25:39-46 – Çix. 21:2-6; Qanun. 15:12-18

qəlbinizdən rədd etsəniz, Mənim bütün əmrlərimə əməl etməyib, əhdimi pozsanız, ¹⁶ Mən sizə bunu edəcəyəm: göz çıxaran və qəlbi sıxan fəlakət, vərəm, qızdırma göndərəcəyəm. Toxumlarınızı hədə yerə əkəcəksiniz; düşmənləriniz onlardan əmələ gələn məhsulu yeyəcək. ¹⁷ Üzümü sizdən döndərəcəyəm, düşmənlərinizin qarşısında məğlub olacaqsınız, yağılarınız üzərinizdə hökm sürəcək; sizi qovan olmasa da, qaçacaqsınız.

¹⁸ Əgər buna baxmayaraq yenə də Mənə qulaq asmasanız, o vaxt günahlarınıza görə sizi yeddi qat artıq tənbeh edəcəyəm.

¹⁹ Öyündüyünüz güclü təkəbbürünüzü qıracağam. Başınız üzərində olan göyləri dəmir və ayağınız altındakı yeri tunc kimi edəcəyəm ki, ²⁰ qüvvətiniz tükənsin; nə torpağınız məhsul, nə də ağaclarınız meyvə verəcək.

²¹ Əgər Mənə qarşı çıxıb sözlərimə hələ də qulaq asmaq istəməsəniz, Mən sizə günahlarınıza görə yeddiqat artıq bəla göndərəcəyəm. ²² Üstünüzdə vəhşi heyvanlar göndərəcəyəm. Onlar övladlarınızı öldürüb, ev heyvanlarınızı parçalayacaqlar. Buna görə sayınız elə azalacaq ki, yollarınız viran qalacaq.

²³ Əgər bunlardan ibrət dərsi almayıb Mənə qarşı çıxmaqda davam etsəniz, ²⁴ Mən də sizə qarşı çıxacağam və günahlarınıza görə yenə də yeddiqat artıq cəzalandıracağam. ²⁵ Əhdi pozduğunuza görə qisas almaq üçün üstünüzdə müharibə göndərəcəyəm. Siz şəhərlərinizdə sığınanda aranızda vəba salacağam ki, düşmənin əlinə düşəsiniz. ²⁶ Çörəyinizin kökünü kəsəcəyəm. On qadın bir təndirdə çörək bişirəcək və onu sizə çəki ilə paylayacaq, siz isə yeyib doymayacaqsınız.

²⁷ Əgər siz bundan sonra da Mənə qulaq asmasanız və Mənə qarşı çıxsanız, ²⁸ bu dəfə Mən də sizə qarşı qəzəblə çıxıb günahlarınıza görə yeddiqat artıq tənbeh edəcəyəm. ²⁹ Oğul və qızlarınızın ətini yeməyə məcbur olacaqsınız. ³⁰ Səcdəgahlarınızı məhv edib, buxur qurbangahlarınızı yox edəcəyəm, bütələrinizi devirəcəyəm və meyitlərinizi o bütələrin üstünə sərəcəyəm. Sizi rədd edəcəyəm; ³¹ şəhərlərinizi xaraba qoyacağam, müqəddəs məkanlarınızı viranəliyə döndərüb xoş ətirlərinizi qəbul etməyəcəyəm.

³² Ölkənizi elə viran qoyacağam ki, oranı işğal

edən düşmənləriniz baxıb dəhşətə gəlsinlər.

³³ Sizi isə millətlər arasına səpələyəcəyəm və arxanızca qılıncla düşəcəyəm. Torpağınız viranəliyə, şəhərləriniz xarabalığa dönəcək.

³⁴ O zaman ölkə viran qalacaq, siz isə düşmən torpağında yaşayacaqsınız. Bütün bu vaxt ərzində ölkə dinclik illərini qeyd edəcək. Yalnız o vaxt ölkə dinclik illərini qeyd edərək şadlanacaq. ³⁵ Orada yaşadığımız dinclik illərində görmədiyiniz dincliyi ölkə viran qalan bütün müddət görəəcək. ³⁶ Düşmən ölkələrində sizdən sağ qalanların ürəklərinə elə cəsarətsizlik salacağam ki, onlar hətta küləkdən tərənən yarpağın xıçılısından qorxub qaçacaqlar. Onları qovan olmasa da, müharibədən qaçan kimi qaçıb yıxılacaqlar; ³⁷ bürəyib bir-birinin üstünə yıxılacaqlar, amma onları qovan olmayacaq; düşmənləriniz qarşısında durmağa qüvvətiniz olmayacaq. ³⁸ Millətlər arasında həlak olacaqsınız, düşmən torpağı sizi udacaq. ³⁹ Sizdən sağ qalanlar isə düşmən ölkələrində həm öz günahlarının cəzasını, həm də atalarının günahlarının cəzasını çəkib çürüyəcəklər.

⁴⁰ O zaman e'tiraf edəcəklər ki, özləri və ataları Mənə xainlik ediblər və Mənə qarşı çıxdıqlarına görə günahın cəzasını çəkдилər.

⁴¹ Buna görə də Mən onlara qarşı çıxıb düşmən torpağına aparmışam. Onda daş ürəkləri yumşalıb cəzalarını qəbul edəcəklər. ⁴² O zaman Mən Yaqubla, İshaqla və İbrahimlə bağladığım əhdimi və onlara və'd etdiyim ölkəni xatırlayacağam.

⁴³ Onlar ölkəni tərk edəcək, torpaq onları viran qalacaq, onda dincə qoyulub sevinəcək. Onlar isə buna görə öz cəzasını çəkəcəklər ki, Mənim hökmlərimə xor baxıb qaydalarını qəblərindən rədd etmişlər. ⁴⁴ Bütün bunlara baxmayaraq, düşmən ölkəsində yaşadıkları zaman onlara xor baxıb rədd etməyəcəyəm. Beləcə Mən onları məhv edib bağladığım əhdimi pozmayacağam, çünki onların Allahı Rəbb Mənəm. ⁴⁵ Mən onların əcdadlarını başqa millətlərin qarşısında onların Allahı olmaq üçün Misir torpağından çıxaran vaxt bağladığım əhdimi xatırlayacağam; Rəbb Mənəm»».

26:42 – Yar. 28:13-14

26:42 – Yar. 26:3-4

26:42 – Yar. 17:7-8

⁴⁶ Bunlar Rəbbin Özünü ilə İsrail övladları arasında Sina dağında Musa vasitəsilə verdiyi qaydalar, hökmlər və qanunlardır.

Rəbbə təqdimlərin gətirilməsi

27 ¹ Rəbb Musaya dedi: ² «İsrail övladlarına söylə: “İnsanları Rəbbə həsr edən adam əhdini bu dəyərlərinə görə ödəyə bilər: ³ Müqəddəs yerdəki şəkəlin ölçüsünə görə iyirmi yaşından altmış yaşına qədər kişinin dəyəri əlli şəkəl gümüş, ⁴ qadının dəyəri otuz şəkeldir; ⁵ beş yaşından iyirmi yaşına qədər oğlanın dəyəri iyirmi şəkəl, qızın isə on şəkeldir; ⁶ bir aydan beş yaşa qədər olan oğlanın dəyəri beş şəkəl gümüş, qızın dəyəri isə üç şəkəl gümüşdür; ⁷ Altmış yaşından yuxarı olan kişinin dəyəri on beş şəkəl, qadının isə on şəkeldir; ⁸ əgər əhdinə əməl edən adam belə dəyəri ödəmək üçün çox kasıbdırsa, qoy həsr etdiyi adamı kahinin önünə gətirsin ki, kahin onu qiymətləndirsin. Əhdinə əməl edəninin gücü nəyə çatırsa, kahin onun qiymətini təyin etsin.

⁹ Əgər bir nəfər Rəbbə qurban gətirilən heyvanlardan birini həsr etsə, bunlardan Rəbbə verilən hər baş heyvan müqəddəs sayılır. ¹⁰ O adam heyvanı dəyişdirməsin. Nə pisi yaxşı ilə, nə yaxşını pislə əvəz etməsin. Əgər o, heyvanı dəyişdirsə, dəyişdirilən heyvanların ikisi də müqəddəs sayılsın. ¹¹ Əgər Rəbbə qurban gətirməyə layiq olmayan hər hansı murdar heyvanlardan birini həsr etsə, qoy o heyvanı kahinin yanına gətirib ona göstərsin; ¹² kahin onu yaxşı ya pis olduğuna görə qiymətləndirsin və dəyəri onun təyini etdiyinə görə olsun. ¹³ Əgər heyvanı həsr edən onu geri almaq istəsə, qoy o dəyərinə beşdə biri qədər əlavə edərək ödəsin.

¹⁴ Bir nəfər öz evini müqəddəs təqdim kimi Rəbbə təqdis edəndə kahin evi yaxşı ya pis olduğuna görə qiymətləndirsin. Qiymət kahinin təyini etdiyi kimi qalsın. ¹⁵ Əgər o adam evini geri almaq istəsə, qoy o qiymətə görə beşdə birini əlavə edərək ödəsin və ev ona qayıtsın.

¹⁶ Əgər bir nəfər mülkü olan tarla sahəsini Rəbbə təqdis edirsə, oraya əkilən toxum miqdarına görə bir xomer arpa əkilən tarlanın qiyməti əlli şəkəl gümüş olsun. ¹⁷ Əgər o adam tarlasını Azadlıq ilindən başlayaraq təqdis edirsə, bu dəyər olduğu kimi qalsın. ¹⁸ Əgər tarlasını Azadlıq ilindən sonra təqdis

edirsə, kahin onunla qiymətini sonrakı Azadlıq ilinə qədər qalan müddətə görə hesablaşsın və dəyəri belə aşağı salınsın. ¹⁹ Əgər tarlanı təqdis edən adam onu geri almaq istəsə, qoy o gümüşə görə dəyərinə beşdə birini əlavə edərək ödəsin və tarla ona qayıtsın. ²⁰ Əgər tarlanı geri almadan başqa birinə satarsa, sonra onu heç vaxt geri ala bilməz. ²¹ O tarla Azadlıq ilində azad olanda həmişəlik həsr olunmuş bir tarla kimi Rəbb üçün təqdis edilmiş sayılsın; kahinin mülkü olsun.

²² Əgər bir nəfər öz mülkü olmayaraq, satın aldığı bir tarlanı Rəbbə təqdis edərsə, ²³ qoy kahin onunla Azadlıq ilinə qədər dəyərinə hesablasın. O adam həmin gün qiyməti Rəbb üçün təqdis edilmiş bir şey kimi versin. ²⁴ Azadlıq ilində həmin tarla mülk olub onu satan adama qaytarılsın. ²⁵ Bütün dəyərlər Müqəddəs yerdəki şəkəllə görə sayılsın. Bu şəkəl iyirmi geraya bərabərdir.

²⁶ Heyvanlar arasında ilk doğulanlar Rəbbə aiddir. Heç kim onu yenidən təqdis etməsin. İstər mal-qara, istər qoyun-keçi olsun, onlar Rəbbindir. ²⁷ Əgər murdar heyvanın balası olsa, onu gətirən adam ümumi dəyərinə beşdə birini əlavə edərək geri ala bilər. Əgər o geri alınmırsa, dəyərinə satılsın.

²⁸ Bir nəfərin öz əmlakından istər adam, istər heyvan, istər mülkü olan tarla sahəsi olsun – Rəbb üçün məhv edilməyə həsr etdiyi hər bir şey nə satılsın, nə də geri alınsın. Məhv edilməyə həsr olunmuş hər şey Rəbb üçün ən müqəddəsdir. ²⁹ Məhv edilməyə həsr olunmuş hər kəs geri alınmamalıdır, hamısı öldürülməlidir.

³⁰ Torpağın məhsulundan – onun verdiyi taxıldan və ağacların meyvəsindən onda bir hissəsi Rəbbə məxsusdur və Onun üçün təqdis edilib. ³¹ Əgər bir nəfər öz onda bir hissəsini geri almaq istəsə, qoy qiymətinə beşdə birini əlavə edərək ödəsin. ³² Bütün mal-qaradan, qoyun-keçidən onda biri, sayla çoban dəyənəyinin altından keçən hər onuncu heyvan Rəbb üçün təqdis edilmiş sayılsın. ³³ Qoy heyvan sahibi heyvanlara yaxşı yaxud pis fərq qoyub baxmasın; birini o biri ilə dəyişdirməsin. Əgər o belə dəyişdirsə,

27:28 – Say. 18:14

27:30-33 – Say. 18:21; Qanun. 14:22-29

dəyişdirilən heyvanların ikisi də müqəddəs sayılıb geri alınmamalıdır»».

³⁴Bu, Rəbbin Musaya İsrail övladları üçün Sina dağında verdiyi əmrlərdir.